

Kommunpolitik

Inriktningsprogram för en sverigedemokratisk
kommunpolitik - 2016

Innehåll

1 Inledning	4
2 Demokrati.....	5
2.1 Vitaliserad demokrati – inflytande och tillgänglighet	5
2.2 Politik på lika villkor	6
2.3 Välfärd på lika villkor	8
3 Ekonomi.....	9
3.1 God ekonomisk hushållning och planering	9
3.2 En solidariskt finansierad välfärd.....	10
3.3 Småföretagande för sysselsättning.....	12
4 Samhällsbyggnad	13
4.1 Småskalighet, närhet och medbestämmande	13
4.2 Trivsel och välbefinnande.....	14
4.3 Trygghet och tradition i boendet.....	16
4.4 Trafik och kommunikationer för tillväxt.....	17
5 Brottbekämpning	19
5.1 Förebygga brott.....	19
5.2 Stöd till brottsoffer	21
6 Invandring, assimilering och återvandring.....	22
6.1 En ansvarsfull invandringspolitik	22
6.2 Högre krav – assimilering istället för integration.....	23
6.3 Stimulera återvandring	24
7 Barnomsorg	26
7.1 Mångfald, valfrihet och kvalitet	26
8 Skola och utbildning	28
8.1 Lärande i skolan.....	28
8.2 Trygg i skolan.....	30
8.3 Valfrihet, ansvar och medbestämmande.....	33
8.4 Ett hållbart samhälle	33
8.5 En modern gymnasieskola och utbyggd vuxenutbildning	34

9 Kommunala arbetsvillkor.....	35
9.1 Utökade möjligheter till heltid	35
9.2 Arbetsmiljöåtgärder	36
10 Individ- och familjeomsorg	38
10.1 Kompetens och beredskap	38
10.2 Omsorg och effektivitet i missbruksvården	40
11 Äldre- och handikappomsorg.....	41
11.1 Trygga boendeformer för alla	41
11.2 Äldre.....	42
11.3 Valfrihet och trygghet i hemtjänsten	44
11.4 Friskvård och fallprevention	45
11.5 Frivillighet och anhörigvård uppmuntras	46
11.6 En aktiv och meningsfull ålderdom.....	47
11.7 Delaktighet och tillgänglighet för funktionsnedsatta	48
12 Kultur och fritid.....	50
12.1 Kulturarv och folklig kultur.....	50
13 Sverige i rörelse	52
14 Miljö, djur och natur	54
14.1 Miljö för framtiden	54

1 Inledning

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn. Vi betraktar oss som ett mittenalternativ och ett tredje block i svensk politik. Vi kombinerar strävandet efter social- och ekonomisk grundtrygghet med värdekonservativa idéer. Det övergripande målet med partiets verksamhet är att återskapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välstånd, demokrati och en stark inre solidaritet samt sammanhållning.

Sverigedemokraternas ambition är att påverka beslutsfattandet på alla nivåer i samhället. Genom partiets historiska utveckling har vi haft både en stark såväl som kontinuerlig tillväxt. I valet 2010 valdes Sverigedemokraterna för första gången i Riksdagen och erhöll då 5,7 procent av riksdagsrösterna samt representation i 246 av landets 290 kommuner. Vid senaste valet 2014 fortsatte vår kraftiga tillväxt varpå Sverigedemokraterna idag innehar positionen som Sveriges tredje största parti. Våra kommunala företrädare finns invalda från norr till söder och vi blev näst största parti i hela 106 kommuner.

I ett antal kommunfullmäktigeförsamlingar har vi rollen som vågmästare mellan de traditionella, politiska blocken. Vi tar vår viktiga roll i svensk politik på största allvar och har för avsikt att på bästa sätt försöka förvalta det förtroende som väljarna har gett oss. I kommunpolitiken samarbetar vi med det eller de partier som ger oss bäst förutsättningar att genomföra vår politik.

Detta program drar upp de generella riktlinjerna för en Sverigedemokratisk kommunpolitik. Det är med utgångspunkt i dessa riktlinjer som partiets kommunpolitiker runt om i landet, utifrån sina lokala förutsättningar, lägger fram sina fördjupade tankar och förslag kring hur deras respektive kommuner ska styras och förvaltas.

Vad som dock är viktigt att poängtera är att en prioritering utifrån de lokala förutsättningarna förmodligen måste göras eftersom samtliga målsättningar sannolikt inte kan uppnås samtidigt. Sverigedemokraterna ägnar sig inte åt överbudspolitik, utan verkar för en ansvarstagande och långsiktigt hållbar ekonomisk politik, som skapar stabilitet och tillväxt.

När prioriteringar måste göras är det partiets uppfattning att behoven inom skola, omsorg och brottsbekämpning ska ges företräde.

2 Demokrati

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“Att all offentlig makt i Sverige ska utgå från folket är den mest centrala av Sverigedemokraternas principer.

Vi bekämpar alla rörelser och idéer som vilar på antidemokratisk grund och försvarar alla individers grundläggande människovärde och alla folks rätt till självständighet och demokratisk utveckling.

Vi förordar också starkare inslag av direktdemokrati och ställer oss positiva till fler beslutande folkomröstningar på både lokal, regional och nationell nivå.”

Den moderna demokratin har vuxit fram i intim symbios med nationalstaten. Demokrati betyder folkstyre och Sverigedemokraternas uppfattning är att man inte helt kan förbigå ordet “folk” i begreppet folkstyre och att folkstyret i längden riskerar att bli mycket problematiskt att upprätthålla i en stat som bebos av flera folk, där det inte råder konsensus kring vilka som ska räknas till folket och där det kanske inte ens förekommer en gemensam arena för debatt eftersom invånarna i staten inte talar samma språk. Vi ser således förekomsten av en gemensam nationell och kulturell identitet bland befolkningen i staten som en av de mest grundläggande hörnstenarna i en stark och väl fungerande demokrati.

2.1 Vitaliserad demokrati – inflytande och tillgänglighet

Hur kan kommuninvånarna känna sig mer delaktiga i beslutsprocessen? Hur kan dialogen med och mellan medborgarna förbättras? Det finns ett fåtal kommuner i Sverige som kommit mycket långt i sitt arbete med att vitalisera den kommunala demokratin. Öppna nämndssammanträden, medborgarkontor, allmänhetens frågestund, politikercaféer, rådslag, folkomröstningar och medborgarförslag är några konkreta exempel. Konceptet e-demokrati öppnar för nya möjligheter till medborgarinflytande genom olika IT-lösningar för tillgänglighet och diskussion. Till exempel bör alla kommuner införa ett system där inkomna motioner skall finnas tillgängliga och sökbara online.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska ha en handlingsplan för att vitalisera den lokala demokratin.
- ✘ Kommunen bör besluta om folkomröstningar, rådslag eller undersökningar om särskilt viktiga och övergripande frågor.
- ✘ Kommunen ska vara öppen för medborgarförslag.
- ✘ Kommunens verksamhet ska genomsyras av ett demokratiskt synsätt.
- ✘ Kommunen ska hålla inkomna motioner finnas tillgängliga och sökbara online.

2.2 Politik på lika villkor

Efter många år i den politiska periferin har Sverigedemokraterna blivit väl medvetna om att det råder demokratiska missförhållanden i det svenska samhället. Trots att vi idag är ett stort parti, förekommer ofta ohederliga allianser och kohandel mellan politiska motståndare för att utesluta våra väljare från inflytande. De stora partierna gynnas på de mindres bekostnad, till exempel genom valkretsindelning som sätter proportionaliteten ur spel. Antalet platser i styrelser, nämnder och beredningar ändras godtyckligt utifrån valresultat, vilket kan få till följd att vissa partier nekas insyn i den kommunala verksamheten.

Jämfört med för några decennier sedan har det dessutom blivit vanligare med hel- och deltidspolitiker med tillhörande tjänstemän i kommunerna, vilket kan öka klyftan mellan politiker och väljare. Partierna finansierar i vissa fall sin verksamhet genom vidlyftiga, kommunala partistöd som beräknas på ett sätt som gynnar de stora partierna. Storleken på Sveriges kommuner varierar dock mycket och behoven och resurserna styrs mycket av invånarantalet. Det är därför viktigt att sköta kommunen på ett effektivt sätt och undvika onödigt arbete. Personalen, inklusive den politiska ledningen ska dimensioneras utifrån kommunens behov. Allt för stora partistöd motverkar traditionellt folkrörelsearbete. Allt detta är sådant som minskar medborgarnas förtroende för politiken och som i flera avseenden går ut över demokratins principer.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen bör vid val till fullmäktige, delas in i så få valkretsar som är möjligt enligt vad kommunallagen föreskriver.
- ✘ Alla partier som är invalda i fullmäktige ska ha rätt till insynsplatser i styrelser, nämnder och beredningar.
- ✘ Antalet hel- och deltidsarvoderade politiker och politiska tjänstemän ska inte vara fler än vad som är försvarbart med hänsyn till arbetsbörda och ekonomi.
- ✘ Kommunen ska generellt hålla partistödet på en låg nivå.
- ✘ De partier som är representerade i fullmäktige ska inte ha särskilda privilegier gällande till exempel regler för affischering, information på skolor eller offentliga debatter.
- ✘ Kommunen ska tillsätta platser i kommunalförbund proportionerligt efter väljarstöd.
- ✘ Kommunen ska ha handlingsplaner mot politisk extremism, kriminella handlingar och hot mot förtroendevalda.
- ✘ Kommunen ska utforma regler för politikerlöner, mötesarvoden, intern representation och utbildning utifrån varsamhet och respekt för skattebetalarna.

2.3 Välfärd på lika villkor

På samma sätt som staten ansvarar för alla medborgares rätt till likvärdig välfärd, är det kommunens ansvar att motverka skillnader i service mellan olika platser. Därför ska som princip, om inte förhållanden i kommunen starkt talar emot det, system med kommunala stadsdelsnämnder avvecklas och ersättas med centrala facknämnder. Detta kommer också att tydliggöra ansvarsfördelning, samla kommunens kompetens inom respektive område och dessutom minska kostnaderna för överflödig byråkrati. Kommunen ska inte heller fördela medel till kommundelar eller verksamheter på basis av den etniska sammansättningen.

Med en åldrande befolkning upplever många, framför allt mindre kommuner problem med att klara sina framtida välfärdsåtaganden. Istället för ytterligare kommunsammanslagningar, som går ut över närhet och tillgänglighet och som oftast medför att besluten flyttas längre ifrån medborgarna, ser Sverigedemokraterna ett ökat samarbete mellan kommuner som en fördelaktig lösning för att klara välfärden. Även här finns möjligheter att göra besparingar inom administration och annan byråkrati.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Sverigedemokraterna vill motverka sammanslagningar och uppmuntra delningar av kommuner, innan sådana beslut ska kommunen alltid ordna folkomröstning.
- ✘ Kommunen ska inte fördela medel till kommundelar eller verksamheter på basis av den etniska sammansättningen.
- ✘ Kommunen ska, om det inte är uppenbart olämpligt, avveckla stadsdelsorganisationer och ersättas med kommungemensamma facknämnder.

3 Ekonomi

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“Ett varsamt hanterande av de gemensamma, ekonomiska resurserna är en viktig och naturlig del av den Sverigedemokratiska förvaltarskapstanken.

En ansvarsfull, reglerad marknadsekonomi, byggd på långsiktigt tänkande, är för oss självklar. Tillväxt är nödvändigt för att kunna upprätthålla vår välfärd, men måste balanseras mot viktiga samhällsvärden såsom folkhälsa, kulturarv, miljö, socialt kapital och nationellt självbestämmande.

Vi ser arbete som det enda säkra medlet att åstadkomma varaktigt enskilt och allmänt välstånd. Därför krävs goda villkor för företagande och entreprenörskap.”

3.1 God ekonomisk hushållning och planering

Sverigedemokraternas målsättning med den ekonomiska politiken är att skapa bästa möjliga förutsättningar för återskapandet och upprätthållandet av det svenska folkhemmet. Kommunen ska hushålla väl med de ekonomiska resurserna, vilket innebär att det under varje konjunkturcykel krävs ett överskottsmål på i genomsnitt minst två procent för att långsiktigt klara välfärden, framtida pensionsåtaganden och ett värdesäkrande av kommunens tillgångar. Enbart det lagstadgade balanskravet är otillräckligt. För att uppnå detta måste politiken präglas av ansvarstänkande och långsiktig planering.

Genom en tydlig redovisning om hur de kommunala resurserna fördelas får varje kommuninvånare chansen att granska den lokala ekonomin och således vara mer delaktig, vilket gynnar det demokratiska inflytandet. Vi står därför bakom principen om att öppet och pedagogiskt redovisa hur skattemedlen fördelas.

Grundläggande är att i högkonjunktur förbereda för sämre tider. Innan kommunen genomför stora reformer och investeringar måste den ta hänsyn till att det ekonomiska läget väsentligt kan komma att förändras.

Den långsiktiga utgångspunkten är att enskilda kommuner så långt som möjligt ska finansiera sig själva. En kommuns kostnader bör i längden inte finansieras av andra kommuner. Runt om i landet ser vi exempel på kommuner som finansierar orimliga kostnader för till exempel flyktingmottagningen genom det kommunala utjämnningssystemet.

Eftersom olika IT-lösningar spelar en allt mer central roll i den offentliga förvaltningen är det Sverigedemokraternas mening att varje kommun också bör ha en egen IT-strategi. Centralt är att stor vikt fästs vid användarvänlighet, säkerhet, integritet, långsiktighet och kompatibilitet. Detta kan exempelvis ske genom ökat användande av så kallade öppna standarder, likväl som programvara med öppen källkod, och det finns redan idag flera lyckade exempel på kommuner som helt eller delvis anammat båda dessa företeelser

En exakt definition av begreppet "öppna standarder" saknas, men huvudsakligen åsyftas en standard som är öppen och fritt tillgänglig samt kan implementeras fritt utan restriktioner. En övergång till öppna standarder, likväl som till programvara med öppen källkod, kan således möjliggöra kostnadsbesparingar samtidigt som användaren blir mindre beroende av specifika leverantörer. Vid valet av standard bör kommunen väga in möjligheten att för kommunens medborgare tillhandahålla allmänna handlingar i filformat som kan läsas utan beroende av licenser som medför kostnader.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska under varje konjunkturcykel ha ett överskotts mål på i genomsnitt minst två procent.
- ✘ Kommuner ska sträva efter att, så långt det är möjligt, ge varje kommuninvånare insyn i den lokala ekonomin samt att redovisningen ska präglas av öppenhet.
- ✘ Kommunen ska främst prioritera kärnverksamheterna.
- ✘ Pensionsskulden får inte förskjutas på kommande budgetar eller generationer, utan måste tas med i varje budget, beaktas ekonomiskt och även anpassas efter den verkliga situationen.
- ✘ Kommunen ska sträva efter att långsiktigt kunna svara för sina egna kostnader, stöd från rikare kommuner ska inte ses som konstant och villkorslöst.
- ✘ Kommunerna bör i sina IT-strategier förorda en så snabb och långtgående övergång som möjligt till öppna standarder.

3.2 En solidariskt finansierad välfärd

Kommunalskatten utgör den huvudsakliga inkomstkällan för kommunen.

Sverigedemokraternas uppfattning är att skatten inte principiellt måste hållas vare sig hög eller låg, utan ska anpassas efter de faktiska behov kommunen har för att garantera medborgarna en god service.

Skatthöjningar får aldrig användas som medel för att kortsiktigt lösa strukturella problem. Den kommunala beskattningen ska bygga på en långsiktig strävan om en budget i balans eller överskott. Välfärden ska vara solidariskt finansierad. Det är samtidigt vår uppfattning att ekonomiska skillnader mellan olika samhällsgrupper inte helt går att suddas ut via skattepolitik. Istället måste utbildning och arbete löna sig, dessa incitament är grundläggande för tillväxten och därmed för vår gemensamma välfärd.

Eftersom det oftast är kommunen som står för den allmänna servicen finns ett behov av att äga och driva verksamheter. Offentligt ägande är viktigt för infrastruktur och de mest grundläggande kommunala funktionerna. Att välfärden ska vara skattefinansierad innebär

dock inte alltid att kommunen också måste vara utförare. Det kan finnas stora effektivitets- och kvalitetsvinster med att låta andra aktörer utföra tjänster för kommunens räkning.

Kommunerna är viktiga beställare av offentliga upphandlingar. Eftersom Sverigedemokraterna värnar goda villkor på arbetsmarknaden och rimliga löner, är det viktigt att detta även återspeglas vid offentliga upphandlingar. Kommunerna bör därför inte begränsa sig till ekonomiska faktorer vid budgivningar, utan även ta hänsyn till sociala faktorer som arbetsvillkor, socialt entreprenörskap och arbetskraftens sammansättning.

Privata alternativ ska tillåtas konkurrera inom omsorg, skola, kollektivtrafik och andra lämpliga verksamhetsområden. Detta under förutsättning att kostnaden för samma kvalitet blir lägre eller att kvaliteten blir bättre för samma kostnad. Viktigast i sammanhanget är samhällsnyttan på lång sikt och detta ska därför också ligga till grund för varje beslut som rör kommunens verksamhet och ägande. Vi ställer oss kritiska till kortsiktiga riskkapitalbolag eftersom dessa i grunden agerar efter andra principer än det långsiktiga resultatet. Kvalitet och kontinuitet ska vara ledande.

Av samma anledning får inte heller kommunen skapa tillfälliga intäkter genom att sälja samhällsnyttiga företag eller verksamheter för att lösa långsiktiga, strukturella problem.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunens beskattning ska bygga på en långsiktig strävan om en budget i balans eller överskott.
- ✘ Kommunen ska finansiera välfärden med skattepengar.
- ✘ Kommunen ska beakta sociala faktorer vid upphandling.
- ✘ Privata alternativ ska tillåtas konkurrera inom lämpliga verksamhetsområden.
- ✘ Långsiktighet, kontinuitet och kvalitet ska vara avgörande för privata övertaganden.

3.3 Småföretagande för sysselsättning

Varje extra sysselsatt kommuninvånare innebär extra skatteintäkter samtidigt som utgifterna för ekonomiskt bistånd minskar. Tillgång på kompetent arbetskraft och ett gott företagsklimat är avgörande för sysselsättningen. Småföretagande är särskilt gynnsamt eftersom en kommun som är beroende av några få stora företag är sårbar. Det ska därför finnas ett särskilt småföretagarcenter, vars funktion ska vara att ge stöd och vägledning åt småföretagare och innovatörer.

Kommunen måste också aktivt verka för att skapa förutsättningar för konstruktiva samarbeten mellan myndigheter, näringsliv och utbildningsväsende. Kommunerna ska även genom kunskapsspridning och rådgivning kunna erbjuda stöd vid uppstarten av sociala företag. Denna företagsform spelar en avgörande roll för funktionsnedsattas möjligheter på arbetsmarknaden. Studenter kan erbjudas praktik inom kommunen, där de genom att arbeta tillsammans med yrkesverksamma tjänstemän får den nödvändiga erfarenheten för att bli intressanta för näringslivet. På så vis ökar också utsikterna för att en större andel högutbildade söker sig till och stannar kvar i kommunen.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska ha ett småföretagarcenter, vars funktion ska vara att ge stöd och vägledning till småföretagare och innovatörer.
- ✘ Kommunen ska verka för att skapa förutsättningar för konstruktiva samarbeten mellan myndigheter, näringsliv och utbildningsväsende.
- ✘ Kommunerna ska uppmuntra och stimulera socialt företagande.
- ✘ Studenter ska kunna erbjudas praktik i den kommunala verksamheten.

4 Samhällsbyggnad

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“Samhällets grundläggande organisation, utformandet av vår infrastruktur samt våra fysiska miljöer och det regelverk som omger dessa har en stor inverkan på medborgarnas trygghet, trivsel och hälsa.

Principen om att hela Sverige ska leva är mycket viktigt för Sverigedemokraterna. För att bland annat kunna garantera medborgare i alla delar av landet en godtagbar nivå av samhällsservice och tillgänglighet till en rimlig kostnad måste stat och kommuner behålla ett betydande mått av inflytande över infrastruktur och kollektivtrafik.

Stadsplanering och arkitektur måste vara anpassade efter människors behov och till vad vi vet om den mänskliga naturen. Detta innebär bland annat att man bör sträva efter att bygga miljöer som beaktar det mänskliga behovet av social samvaro, närhet till naturen, skönhet och symmetri. Man bör också bejaka platsens och invånarnas historia och identitet. Vid alla former av stadsplanering och uppförande av offentlig konst ska de berörda medborgarnas rätt till insyn och inflytande vara betydande.

Sverigedemokraternas bedömning är att marknaden inte ensam kan garantera alla medborgare rätten till en bostad. Stat och kommun bör därför bära ett gemensamt ansvar för att förse även resurssvaga grupper med ett värdigt boende.”

4.1 Småskalighet, närhet och medbestämmande

Stadsplaneringen och samhällsmiljöns utformning är av stor betydelse för såväl kommuninvånarnas trygghet, trivsel och hälsa som för den ekonomiska tillväxten och miljön. Sverigedemokraterna vill verka för levande, traditionella, familjevänliga, småskaliga och trygga samhällsmiljöer.

Ett brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv ska vara en självklar del av samhällsplaneringen. Miljöer som riskerar att skapa känslor av otrygghet eller underlättar för brottslig verksamhet ska motverkas och förändras. På samma sätt ska barn- och familjeperspektivet vara genomgående. Barnens leklust och behov av rörelse måste bejaktas och hot från trafiken eller andra potentiellt farliga miljöer minimeras. Närhet till arbete, offentlig service, inköpsställen och fritidsaktiviteter bör eftersträvas liksom skapandet av andra naturliga mötesplatser.

Grönområden är av stor betydelse för människors trivsel och hälsa och bör därför finnas i stor omfattning. Grönytor och naturliknande miljöer ska vara en självklar och sammanhängande del av stadsbilden och inte bara utgöra gröna öar i ett hav av betong.

Små avlopp med dålig renhållning kan innebära problem för såväl folkhälsan som miljön, inte minst på landsbygden där sådana avlopp är vanliga. I syfte att förbättra dricksvattenstandarden och minska utsläppen bör kommunerna därför verka för att fler

lokala vatten- och avloppsföreningar bildas på just landsbygden. Sådana kan nämligen på ideell basis planera och bygga ut lokala vatten- och avloppsnät.

Vid stadsplaneringen och framtagandet av detaljplaner ska stor hänsyn tas till behoven hos de djur- och växtarter som lever inom kommunen. Kommunen bör, sett till de förutsättningar som råder, kunna säkerställa att hundägare har möjlighet att bada sina hundar vid ett offentligt bad.

Det är vidare viktigt att ett landsbygdsperspektiv alltid genomsyrar kommunernas beslutsfattande på såväl kort sikt som på längre sikt. Sverigedemokraterna ser därför mycket positivt på att kommuner inför så kallade landsbygdsförsäkringar som syftar till just detta.

Redan idag ger lagen medborgarna rätt till ett visst inflytande över stadsplaneringen. Det är ett viktigt inslag i demokratin som kan fördjupas ytterligare. De invånare som berörs av beslut inom detta område ska ha stora möjligheter att påverka beslutsprocessen. Detta kan till exempel ske genom politikerträffar, remissförfarande och IT-rådslag.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Ett trygghets- och tillgänglighetsperspektiv ska genomsyra all samhällsbyggnad.
- ✘ Kommunen ska eftersträva varierade boendeformer, småskalighet, naturliga mötesplatser, närhet till central samhällsservice, rekreationsområden och fritidsaktiviteter vid planeringen av nya bostadsområden.
- ✘ Grönytor och naturliknande miljöer ska vara en självklar och sammanhängande del av stadsbilden och stor hänsyn ska tas till det lokala ekosystemet.
- ✘ Kommunerna bör stödja bildandet av vatten- och avloppsföreningar på landsbygden.

4.2 Trivsel och välbefinnande

I takt med att många upplever att tryggheten och sammanhållningen i samhället minskar är det lätt att glömma att många duktiga medborgare faktiskt gör goda och modiga gärningar. Det kan vara att vittna i ett obehagligt brottmål, gå emellan i ett slagsmål, att stävja mobbning med mera. För att lyfta upp och stärka dessa goda förebilder bör kommunerna inrätta ett särskilt pris för civilkurage.

Klotter och nedskräpning är problem som tyvärr är vanligt förekommande i våra städer och inverkar negativt på invånarnas trivsel och trygghetskänsla. Kommuner med särskilt stora klotterproblem bör inrätta särskilda klotterpatruller med uppgiften att avlägsna allt klotter inom ett dygn. Kommunen bör inte tillåta legala klotterplank eftersom dessa i flera fall visat sig öka snarare än minska det illegala klotret.

Ett tilltagande problem i större städer är storskaligt offentligt tiggeri som organiseras av utländska ligor, som ofta också är inblandade i människohandel och andra kriminella aktiviteter. Denna verksamhet bör motarbetas.

Trafikbuller och dålig luft påverkar både hälsa och trivsel negativt. Körbara delar av tätorten bör därför begränsas genom förbud mot tung trafik och införande av bilfria zoner. Viktigt är också att stadstrafik på lämpliga ställen begränsas nattetid för att minska buller.

Kommunen bör även sträva efter att i särskilt utsatta områden, så som i närheten av förskolor, sjukhus eller parkmiljöer, vidta trafikavskärmande åtgärder som till exempel byggande av bullerplank eller plantering av högre häckar.

En annan viktig faktor i arbetet för ökad trivsel är den offentliga konsten, som bör ha en folklig förankring, fokusera på konstruktiva värden och på ett tydligt sätt lyfta fram det nationella och lokala kulturarvet.

En viktig åtgärd som till en relativt låg kostnad kan skapa trygghet och rädda liv är att i kommunala miljöer, där det ofta är mycket folk i rörelse, placera ut hjärtstartare som förbipasserande enkelt kan använda för att återuppliva personer som drabbas av plötsligt hjärtstillestånd.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska inrätta och årligen dela ut ett pris för visat civillurage.
- ✘ Olagligt klotter som olaglig affischering ska inte finnas i stadsbilden.
- ✘ Kommunen ska i sin ordningsstadga ha ett förbud mot offentligt tiggeri samt krav på tillstånd vid insamling av pengar oavsett om detta sker aktivt eller passivt.
- ✘ Kommunen ska vidta åtgärder för att begränsa trafikbuller och utsläpp.
- ✘ Kommunen ska även inrätta trafikavgränsande åtgärder i särskilt utsatta områden.
- ✘ Den offentliga konsten ska ha en folklig förankring och på ett tydligt sätt lyfta fram det nationella och lokala kulturarvet.
- ✘ I syfte att skapa trygghet och rädda liv bör kommunen placera ut hjärtstartare i kommunala miljöer.

4.3 Trygghet och tradition i boendet

Kommunen bör vid nybyggnation eftersträva en blandning av olika boendeformer för att öka kontaktytorna mellan olika inkomstgrupper och underlätta assimilering av invandrade. I samma syfte bör en del av allmännyttans hyresbestånd kunna omvandlas till bostadsrätter om de boende så önskar.

Kommunala bostadsbolag ska ha som sin viktigaste uppgift att tillhandahålla hyresbostäder till rimliga priser för resurssvaga grupper, såsom ungdomar, men ska även kunna agera för att uppnå en större variation av boendeformer i ett visst område. De kommunala bostadsbolagens hyresgäster ska också beredas största möjliga inflytande och ansvar över sin boendemiljö.

Sverige har en rik byggnadstradition som förtjänar att bevaras. Historiskt förankrade byggnadsmiljöer skapar hemkänsla och trygghet och har en positiv inverkan på turistnäringen. Sverigedemokraternas generella inställning är att i möjligaste mån undvika förtätning av befintliga stadskärnor. Vi kan i vår omvärld se exempel på hur parker och grönområden trängs undan till förmån för nya tätliggande hus. Mot bakgrund av detta bör kommunen alltid sträva efter att, vid avyttring av tomrätter, prioritera kringområden istället för en kortsiktigt högre ersättning för innerstadsmark på bekostnad av en långsiktigt försämrad stadsbild.

Kommunens anslag för att bevara kulturhistoriskt viktiga byggnader och miljöer ska vara generöst tilltaget. Ett sätt att värna det kulturella och estetiska arvet kan vara att införa en så kallad kulturell planering, vilket är en metod som sätter fokus på medborgardialog, den unika platsens förutsättningar och historia, det lokala kulturarvet och omgivande bebyggelsestruktur och att skapa en social känsla och samhörighet i området.

Kommunen ska vid upphandling efterfråga traditionella och miljövänliga byggnadsstilar, tekniker och material. Hänsyn bör även tas till ny teknik som modern träbyggnadsteknik för större byggnationer, vilken visat sig både miljövänligt och kostnadseffektivt, och dessutom är en bra metod för att bygga på befintligt bostadsbestånd. Privatpersoner som köper tomrätter av kommunen ska kunna få rabatt på köpesumman om de förbinder sig att bygga sitt hus i traditionell och miljöanpassad stil. Kommunen ska inte tillåta byggnader med starkt symbolvärde av religiös eller annan karaktär som kraftigt avviker från svensk eller västerländsk byggnadstradition.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Delar av det kommunala hyresbeståndet ska kunna omvandlas till bostadsrätter om de boende så önskar.
- ✘ Kommunala bostadsbolag ska ha som sin viktigaste uppgift att tillhandahålla hyresbostäder av god kvalitet till rimliga hyror.
- ✘ Kommunen bör, vid avyttring, prioritera tomter i städernas kringområden.
- ✘ Kommunens anslag för att bevara kulturhistoriskt viktiga byggnader och miljöer ska vara generöst tilltaget.
- ✘ Kommunen ska inte tillåta byggnader med starkt symbolvärde av religiös eller annan karaktär som kraftigt avviker ifrån svensk eller västerländsk byggnadstradition.
- ✘ Kommunen bör införa kulturell planering med fokus på medborgardialog, byggplatsens historiska förutsättningar, det lokala kulturarvet, samt vikten av en social känsla och samhörighet.

4.4 Trafik och kommunikationer för tillväxt

Kommunens väg- och gatunät måste underhållas och vara i ett sådant skick att inte näringsliv eller invånare missgynnas. Det finns ett ömsesidigt beroende mellan tätort, förort och landsbygd. Kommunens vägar måste därför hålla god kvalitet över hela kommunen och under hela året. För att skapa ett bra flöde i biltrafiken och därmed minska trafikens miljöpåverkan kan cirkulationsplatser ersätta trafikljusbevakade korsningar i både tätort och ytterområden.

Kollektivtrafiken kommer sannolikt att utnyttjas än mer i framtiden. Den ska utgöra en allmän samhällsservice gentemot kommunens invånare och binda samman alla orter i kommunen. Kollektivtrafiken utgör dels ett alternativ för dem som inte har egen bil, dels ett positivt komplement till bilen. Täta avgångar och rimliga priser bör erbjudas. Kommunen bör också arbeta för att vid behov utöka spår- och busslinjer inom tunnelbana och busstransporter. Detta sammantaget betyder minskad miljöpåverkan. Som ytterligare ett steg i den riktningen bör kommunen också ta initiativ till att underlätta samåkning för arbetspendlare.

Att befolkningen cyklar till arbetet, skolan eller till en knutpunkt för annat färdmedel är positivt för både miljön och hälsan. Kommunerna bör därför verka för ett väl utbyggt och säkert cykelvägnät som förenklar för och uppmuntrar befolkningen till att välja cykeln som färdmedel.

En förutsättning för att framgångsrikt driva företag är att kommunikationerna fungerar. I det moderna samhället går allting väldigt fort. Kommunen ska därför, där marknaden inte själv är villig att satsa, bidra till att stärka den lokala IT-infrastrukturen, vilket även naturligtvis inkluderar att hålla de redan befintliga kommunala datakommunikationsnäten i ett så gott

skick som möjligt. Ett ytterligare steg i denna riktning är att stödja bildandet av fibernätverksföreningar. Sådana föreningars medlemmar kan nämligen bidra med stor hjälp på ideell basis, vad gäller utbyggnad av fibernätverk i informationsteknologiskt eftersatta landsbygdskommuner.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Cirkulationsplatser kan ersätta trafikljusbevakade korsningar.
- ✘ Kollektivtrafiken bör erbjuda täta avgångar till rimliga priser.
- ✘ Kommunen bör arbeta för att vid behov utöka spår- och busslinjer.
- ✘ Kommunen bör underlätta samåkning för arbetspendlare.
- ✘ IT-infrastrukturen ska vara god i kommunens alla delar.

5 Brottbekämpning

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

”Bortsett från bevarandet av nationens fortbestånd är det statens viktigaste uppgift att garantera medborgarnas trygghet och säkerhet. Trygghet är en förutsättning för frihet. I otrygghetens spår följer våld och instabilitet.

Brottsoffers och potentiella brottsoffers intressen måste i alla lägen sättas framför brottslingars intressen. Straff ska stå i rimlig proportion till brottet och ge offren upprättelse för den skada som de lidit.

Som tidigare nämnts präglas människan av både sitt biologiska, historiska, kulturella och sociala arv. Varje individ har samtidigt en fri vilja och bär därför det primära ansvaret för sina egna handlingar.

Om respekten för lagen ska kunna upprätthållas och om individuell rättsskipning ska kunna undvikas är det viktigt att lagöverträdelser bestraffas snabbt och konsekvent och att lagarna är i samklang med den folkliga rättsuppfattningen. Att medborgare ska vara lika inför lagen är en av rättsstatens viktigaste principer.”

5.1 Förebygga brott

Brottbekämpning är inte i första hand en kommunal angelägenhet. Många av de åtgärder som krävs måste vidtas på riksnivå i form av en ansvarsfull invandringspolitik, skärpta lagar samt fler poliser med ökade befogenheter. I avvaktan på en regering som inser detta vill vi på kommunal nivå dock göra allt vi kan för att tvinga tillbaka brottsligheten.

Brottförebyggande arbete kan delas upp i två områden. Social brottsprevention innebär åtgärder som, ofta långsiktigt, påverkar en persons benägenhet att begå brott. Exempel på sådan verksamhet kan vara antiskolkprogram i skolan. Situationsanpassad brottsprevention innefattar mer åtgärder som syftar till att minska antalet situationer som kan resultera i brottslighet genom att göra brotten svårare att utföra, öka risken för upptäckt eller att minska vinsten av brottet. Exempel på sådan verksamhet kan vara att införa kameraövervakning eller patrullerande ordningsvakter på brottsutsatta platser. Sverigedemokraternas uppfattning är att båda angreppssätten är helt nödvändiga, men att den situationsanpassade brottspreventionen i dagsläget är mest eftersatt och därför kräver mest resurser i form av nysatsningar. Man vet t.ex. att en så enkel åtgärd som upplysta promenadvägar minskar risken för överfall avsevärt då mörkret i många fall är brottslingens bästa vän. Kommunerna bör därför göra en övergripande utvärdering av belysningen i parker och promenadstråk.

I första hand ska kommunen inrikta sig på brottförebyggande arbete genom samverkan med polisen, lokala näringslivet, ideella föreningar och skolan. Arbetet mot droger och missbruk måste stärkas. Särskilt otrygga områden kan bevakas genom nattvandrare, vaktare och övervakningskameror. Kommunerna ska verka för att kunskap om hur barns,

ungdomars och kvinnors rättigheter effektivast kan överföras till människor som har flyttat eller invandrat till Sverige, men som kan antas ha bristande kunskaper och erfarenheter av svensk rättighetslagstiftning.

All personal som arbetar med barn och ungdomar inom samtliga kommuner ska kunna uppvisa utdrag ur belastningsregistret, som visar att man inte tidigare gjort sig skyldig till övergrepp mot barn. För att erhålla ekonomiskt stöd ska även arrangörer av frivilligverksamhet för barn och unga vara skyldiga att försäkra sig om att ingen vuxen inom verksamheten begått brott riktade mot barn.

Alla kommuner, i vilka det förekommer hedersrelaterat våld, bör bedriva ett strukturerat arbete mot detta. Arbetet bör vidare följa en nationell handlingsplan för att inte för stora skillnader i tillvägagångssätt och bemötande av våldsutsatta uppstår mellan olika kommuner.

Smuggling och illegal försäljning av tobak och alkohol utgör en betydande inkomstkälla för den organiserade brottsligheten. Kommunerna måste därför ta sitt tillsynsansvar på detta område på stort allvar och utveckla ett nära samarbete mellan ansvarig tillsynsenhet, polis och socialtjänst.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska ställa krav på att staten tar sitt fulla ansvar för att polisen är tillräckligt bemannad och arbetar på ett sätt som är anpassat efter lokala behov.
- ✘ Kommunen ska ha ett brottsförebyggande råd, där representanter från kommun, polis, näringsliv och föreningar samverkar för att förebygga brott.
- ✘ Kommunen ska genom olika projekt, i första hand riktade till föräldrar, barn och ungdomar, satsa på arbetet mot droger, missbruk och ungdomsbrottslighet.
- ✘ Särskilt otrygga och brottsutsatta områden ska bevakas genom extrainsatser i form av kameraövervakning, motorburna bevakningspatruller eller patrullerande ordningsvakter.
- ✘ Kommunen bör göra en övergripande utvärdering av belysningen av gator, parker och promenadstråk.
- ✘ All personal som arbetar med barn och ungdomar inom kommunen ska kunna uppvisa utdrag ur belastningsregistret som visar att man inte tidigare gjort sig skyldig till övergrepp på barn.
- ✘ Kommunen bör uppmuntra till bildandet och aktivt stödja olika former av nattvandringsgrupper.
- ✘ Kommunen bör motverka förekomsten av hedersrelaterad brottslighet.
- ✘ Kommunen ska anordna utbildning i svensk rättighetslagstiftning för nyanlända med bristande kunskaper om vilka rättigheter det svenska samhället erbjuder.

5.2 Stöd till brottsoffer

När någon utsätts för brott har samhället ett ansvar att ge stöd och hjälp. Tyvärr tenderar samhället idag att sätta de kriminellas intressen före brottsoffrens. Kommunen ska ge största möjliga stöd till brottsofferjourer och andra brottsofferstödande verksamheter.

Sverigedemokraterna ser äldre brottsoffer som en särskilt prioriterad grupp. En äldre människa kan få sitt liv förstört av att bli utsatt även för mindre grova brott. Kommunen ska ta på sig ett direkt ansvar för att denna grupp får allt adekvat stöd.

En annan viktig och ofta avgörande aspekt för brottets efterverkan är att särskilt stöd ges till vittnen och andra som underlättar den juridiska processen. Ibland framkommer nämligen olyckliga rapporter om att vittnen påverkats av personer under eller i anknytning till domstolsförhandlingen. Kommunerna ska därför alltid rikta stöd och säkerställa en rättssäker domstolsprocess, såväl genom fysiskt skydd på plats som genom att vägleda till hjälp med exempelvis skyddade identiteter, om så behövs.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska stödja lokala brottsofferjourer och noggrant följa upp deras verksamhet.
- ✘ Kommunen ska inrätta en uppsökande verksamhet med äldre brottsoffer som målgrupp.
- ✘ Kommunen ska alltid ge stöd till personer, exempelvis vittnen, som på ett avgörande sätt underlättar för den juridiska processen.

6 Invandring, assimilering och återvandring

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“Sverige har genom århundradena upplevt ett antal invandringsvågor. Främst har det rört sig om ett begränsat antal invandrare från kulturellt och geografiskt närliggande nationer, vilket gjort att dessa invandrare har kunnat assimileras in i den svenska nationen. Trots att problem inte har saknats har denna historiska invandring i flera fall haft en positiv nettoinverkan på samhället.

Tendensen i modern tid har varit en oerhört omfattande invandring från avlägsna länder och kulturkretsar. Trots att det inte saknas exempel på enskilda individer som på ett positivt sätt anpassat sig och bidragit till det svenska samhället under senare tid, så är ändå den sammanlagda nettoeffekten av massinvandringen från avlägsna länder starkt negativt, såväl ekonomiskt som socialt.

Sverigedemokraterna motsätter sig inte invandring, men menar att invandringen måste hållas på en sådan nivå och vara av en sådan karaktär att den inte utgör ett hot mot vår nationella identitet eller mot vårt lands välfärd och trygghet.”

6.1 En ansvarsfull invandringspolitik

Sveriges kommuner har tvingats ta ett orimligt tungt ansvar för statens misslyckade invandrings- och integrationspolitik. På senare år har trycket ökat ytterligare i takt med att invandrarna blir fler. Sverigedemokraterna menar att kommunerna gemensamt måste sätta ned foten för att få till stånd en förändring.

I sköljvattnet av åtta års alliansstyre kan kommuner idag inte längre neka Migrationsverket vissa utplaceringar av flyktingar. Likaså måste samtliga kommuner idag ha en beredskap för att ta emot nyanlända. Sverigedemokraterna är starkt kritiska till att så är fallet då det naturliga bör vara att kommunerna själva har bäst insikt i om huruvida flyktingmottagning är möjlig utefter tillgängliga förutsättningar.

Till dess att en ny ansvarsfull invandringspolitik på riksnivå har implementerats, är det vår inställning att samtliga kommuner, aktivt bör bedriva opinionsarbete för att få tillstånd en förändring och ett återtagande av det kommunala självbestämmandet. Folkomröstningar bör uppmuntras som ett medel och legitimitet för att bestrida Migrationsverkets beslut.

Rapporter gör gällande att det statliga bidraget till kommunernas invandarmottagning inte är tillräckligt. Invandringen innebär dock inte bara ekonomiska bekymmer för kommunerna. Segregation, kulturkrockar och ökad brottslighet är andra följder. För att öka transparensen i den förda politiken menar Sverigedemokraterna att varje kommun årligen bör upprätta

mångkulturellt bokslut, där invandrings- och integrationspolitikens konsekvenser för kommunens ekonomi, verksamhet och trygghet belyses.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunerna bör bedriva opinionsbildning med syfte om ett återtagande av det kommunala självbestämmandet.
- ✘ Kommunen ska, tills dess att en mer ansvarsfull invandringspolitik inrättats på nationell nivå, motsätta sig avtal om invandarmottagning och bestrida tvångsutplaceringar från Migrationsverket.
- ✘ Kommunal omröstning om flyktningmottagande bör uppmuntras.
- ✘ Kommunen ska årligen upprätta mångkulturellt bokslut.

6.2 Högre krav – assimilering istället för integration

Talesättet "att ta seden dit man kommer" gäller inte längre. Nu talas istället om integration, vilket innebär att alla grupper, såväl svenskar som invandrare, ska integreras i det mångkulturella Sverige. Som alternativ förespråkar Sverigedemokraterna assimilering, som går ut på att det är invandrarna som ska anpassa sig till det svenska samhället.

I kommunerna har den mångkulturella integrationspolitiken slagit igenom på olika sätt. Mångfaldsplaner fungerar som styrdokument för dold etnisk kvotering, där svenskar i praktiken diskrimineras till förmån för invandrare. Sverigedemokraterna vill avskaffa dessa mångfaldsplaner, men så länge lagen kräver att kommunen har en sådan är det viktigt att den utformas så att alla former av diskriminering – även omvänd sådan – motverkas. Många kommuner har slutat med skolavslutningar i kyrkan eftersom det anses diskriminera vissa invandrargrupper. Det finns också exempel på kommuner som infört muslimska lov dagar och anpassat skolmaten efter muslimska traditioner. Årligen utdelas miljoner i kommunala bidrag till invandrarföreningar vars syfte är att upprätthålla och förstärka hemlandets kultur och identitet i Sverige.

Sverigedemokraterna anser att detta under lång tid visat sig kontraproduktivt för hela landet och lett till ökad segregation. Som en del i att bryta segregationen och underlätta anpassning till det svenska samhället anser Sverigedemokraterna att SFI (Svenska för invandrare) med samhällsinformation skall återinrättas för anhöriginvandrare som inte får delta i arbetsförmedlingens etableringsprogram. Detta eftersom invandringen till Sverige, förutom asylsökande och deras anhöriga, även består av arbetskrafts- och kärleksinvandring.

Inte sällan är det kvinnor från fattigare länder som invandrar till Sverige för att pröva lyckan i ett förhållande. Dessa kvinnor befinner sig ofta i en utsatt beroendeställning gentemot mannen, vilket gör det viktigt att kvinnan ges förutsättningar för att klara sig i och anpassa sig till det svenska samhället. Kommunerna ska därför, i den utsträckning det är nödvändigt och ändamålsenligt beaktat sammansättningen och storleken av mottagandet, erbjuda samhällsinformation tillsammans med SFI.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunens integrationsarbete ska ersättas av assimileringfrämjande verksamhet.
- ✘ Stopp för etnisk kvotering och så kallad positiv särbehandling.
- ✘ Stopp för mångkulturella lovdagar i skolan.
- ✘ Avveckla stödet till föreningar vars verksamhet helt eller delvis syftar till att bevara eller stödja invandrades ursprungliga kultur och identitet.
- ✘ Kommunen ska kräva språktest samt prov i svenskt samhällsliv, med godkänt resultat, för de invandrare som önskar delta i ceremonier för nyblivna svenska medborgare.
- ✘ Kommunen ska som en naturlig del i arbetet mot rasism även belysa och motverka svenskfientliga attityder.
- ✘ Kommunal information och service bör endast ges på svenska och de nationella minoritetsspråken, restriktiva regler ska gälla för anlitanande av tolkar.
- ✘ Kommunens mångfaldsplan ska utformas så att alla former av diskriminering – även omvänd sådan – motverkas.
- ✘ Kommunen ska, i den utsträckning det är nödvändigt och ändamålsenligt beaktat sammansättningen och storleken av mottagandet, erbjuda samhällsinformation tillsammans med SFI.

6.3 Stimulera återvandring

Kombinerat med högre krav på att invandrarna ska anpassa sig till det svenska samhället vill Sverigedemokraterna stimulera till ökad, frivillig återvandring. Det är vår övertygelse att många invandrare vill återvända till sina hemländer och det är därför viktigt att politiken skapar förutsättningar för ordentlig handläggning och uppföljning. Vid sidan av det statliga återvandringsstödet kan kommunerna erbjuda ett kommunalt återvandringsbidrag. Varje kommun bör dessutom ha en återvandringshandläggare vars uppgifter är att bistå i återvändandeprocessen och följa upp de återvändandes situation under den första tiden i hemlandet samt motverka fusk med återvandringsbidrag. För mindre kommuner kan det vara lämpligt att ha återvandringshandläggaren gemensam med andra kommuner i närområdet.

Kommunerna bör även genom informationskanaler och kampanjer öka medvetenheten kring vilka möjligheter som finns vid återvandring.

Som en viktig del i en sund och långsiktig flyktingpolitik ska skyddsbehövande under sin tid i Sverige ges utbildning och kunskaper som kan tillämpas i hemlandet efter återvändandet.

Det kan till exempel röra sig om utbildning i företagande anpassat efter förutsättningarna i hemlandet. Detta får gärna ske i projektform.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska erbjuda ett kommunalt återvändningsbidrag.
- ✘ Kommunen ska ha en återvändningshandläggare.
- ✘ Kommuner bör arbeta aktivt med informationsförmedling om möjligheter till återvandring.
- ✘ Kommunen bör erbjuda invandrare, som förbundit sig att återvändra, utbildning och kunskaper anpassade efter förutsättningar och behov i hemlandet.

7 Barnomsorg

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“Sverigedemokraterna vill främja en utveckling som ger familjerna en större självständighet och ökad valfrihet. Alla barn är olika och har olika behov. Ett stort utbud av barnomsorgsformer, inklusive goda möjligheter för föräldrarna att själva ta hand om sina barn under de tidiga åren, ska därför eftersträvas.

Centralt inom alla former av barnomsorg är att barngrupperna ska vara så små som möjligt, att föräldrarna ska erbjudas ett betydande inflytande över verksamheten, att barnens fantasi och leklust tillvaratas på bästa sätt och att stress- och bullernivåer reduceras till ett minimum.”

7.1 Mångfald, valfrihet och kvalitet

Valfriheten och mångfalden inom förskola och barnomsorg är en rättvisefråga. Sverigedemokraterna vill stimulera föräldrar till att spendera mer tid med sina barn och ser därför vårdnadsbidraget som ett bra alternativ inom barnomsorgen. Vi ser också positivt på mer långtgående lösningar som till exempel Nackamodellen, där föräldrarna kontrakteras av kommunen som dagbarnvårdare åt sina egna barn.

Sverigedemokraterna anser att mångfald inom barnomsorgen är viktig. Vi ser positivt på alternativ som bygger på att barnen får hjälp i sin utveckling ute i naturen, där de övar sina sinnen och sin grovmotorik och samtidigt delar sina upplevelser med varandra. Allt detta skapar en gemenskap och bidrar till att barnen får en inbyggd känsla för sin hembygd och dess natur.

Sverigedemokraterna ser positivt på att kommunen erbjuder och främjar alternativa pedagogiska former och temaförskolor. Temaförskolor, till exempel natur- eller kulturförskola, är ett annat sätt att öka valmöjligheter och valfriheten. Inte alla föräldrar arbetar dagtid och därför är det viktigt att även exempelvis nattdaghem finns tillgängliga för dem som behöver det.

Nyligen tog skolverket bort riktmärket om max 15 barn per förskolegrupp. Vi delar skolverkets inställning att det i vissa grupper finns möjlighet till större grupper, medan situationen är en annan i andra. Dock menar vi att det finns en tydlig koppling mellan personaltäthet och kvalitet inom barnomsorgen. Barngrupperna i förskolan får därför inte vara så stora att det innebär allvarliga kvalitetsförluster.

Flickor och pojkar är födda olika och detta förhållande ska bejakas. Sverigedemokraterna anser därför att kommunerna inte ska bedriva barnomsorg utifrån ett genusperspektiv, där olikheterna inte tillåts.

Många kommuner tillämpar så kallad modersmålsträning i förskolan för barn med annat modersmål än svenska. Vi menar att denna verksamhet försvårar invandrabarnens

anpassning till det svenska samhället och att den tar alltför stora ekonomiska och personella resurser i anspråk. Vetenskapliga rön har dessutom visat att modersmålsträningen är så gott som verkningslös. En forskningsrapport från AKF (Anvendt KommunalForskning) i Danmark, har slagit fast att det inte finns några mätbara skillnader mellan elever som fått hemspråksundervisning och elever som inte fått det. I studien prövade AKF kunskaper i läsning, matematik och naturvetenskap utan att finna några skillnader, vilket lett till att samtliga kommuner i Danmark slopat hemspråksundervisningen.

Sverige har under de senaste åren tagit emot ett stort antal asylsökande barn och ungdomar från länder där tuberkulos (TBC) är vanligt förekommande. I de förskolor och grundskolor där man har påvisat TBC-smitta ska samtliga barn erbjudas vaccination för att motverka eventuell smittspridning av TBC.

Offentliga platser bör vara tillgängliga för alla i den mån det är möjligt, vilket tyvärr inte alltid är fallet. Det är viktigt att aktivt arbeta för att lekplatser utformas på ett sådant sätt att även barn med olika typer av funktionsnedsättningar har möjlighet att delta i leken på lekplatsen

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska främja valfrihet och mångfald inom barnomsorgen
- ✘ Kommunen ska införa vårdnadsbidrag
- ✘ Kommunen ska uppmuntra alternativa driftsformer inom barnomsorgen
- ✘ Kommunen ska erbjuda barnomsorg alla tider på dygnet
- ✘ Barngrupperna bör generellt bli mindre
- ✘ Kommunen ska endast erbjuda arbetssökande och föräldralediga barnomsorg enligt lagstadgade 15 timmar per vecka
- ✘ Kommunen ska erbjuda barn i förskolan och skolan TBC-vaccin
- ✘ Kommunen bör utforma minst en lekplats på ett sådant sätt att den tillgängliggör lek för barn med de vanligaste funktionsnedsättningarna
- ✘ Modersmålsundervisning i förskolan bör avvecklas

8 Skola och utbildning

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“Samtidigt som Sverigedemokraterna förespråkar att staten återtar huvudmannaskapet för skolan, framförallt för att garantera en jämbördig skolgång för våra elever, betonar partiet den pedagogiska valfriheten, och menar att elever och föräldrar ska ges goda möjligheter att välja skola och skolform.

Sverigedemokraterna menar att friskolorna ska fungera som ett komplement till den offentliga skolan, inte minst för att öka utbudet och valfriheten, men också för att sätta press på den offentliga skolan i syfte att öka kvaliteten i densamma. Det är dock viktigt att andelen friskolor inte blir så stor att kvaliteten i den kommunala skolan blir lidande.

Mobbning, sexuella trakasserier och utanförskap i skolan måste motverkas på samma sätt som på alla andra arbetsplatser. Trygghet och studiero för skötsamma elever måste alltid vara överordnad bråkiga elevers behov. Högpresterande såväl som lågpresterande elever ska kunna få stöd och stimulans. Sverigedemokraterna är positiva till att eleverna ges möjlighet till medbestämmande – ett reellt inflytande – på skolan, inte minst som ett led i att träna eleverna i demokratiska arbetssätt och demokratiskt tänkande

Syftet med betyg ska vara att dels rättvist kunna mäta kunskap och arbetsinsats, dels stimulera eleverna och uppmuntra dem till bättre resultat. Fostran och förmedling av värderingar är primärt en uppgift för familjerna. Skolans ska dock inskräpa vikten av ett gott uppförande och betona värdet av demokrati, varje människas unika värde samt respekt för det svenska kulturarvet.”

8.1 Lärande i skolan

Kännetecknande för dagens skola är att elever förväntas lära sig på egen hand genom att själva söka information. Traditionella prov ersätts med redovisningar och olika typer av grupparbeten samtidigt som det blir allt viktigare att lärande måste vara roligt. Lärarrollen har kommit att undermineras och i allt större utsträckning enbart utgöra en organisatorisk funktion som ska uppmuntra fria studier och fritt forskande.

För de elever som tidigt kan ta ansvar, som kommer från studievana hem och är studiemotiverade, kan dessa studiemetoder fungera väl. Den kravlösa skolan riskerar dock att missgynna i första hand studiesvaga elever eftersom dessa oftare behöver tydliga ramar och mål för att kunna prestera. Genom olika verktyg såsom betyg i tidigare ålder, förslagsvis från årskurs fyra, ordningsomdömen samt en återgång till en kunskapsinriktad skola förbättras möjligheterna avsevärt att sätta in lämpliga hjälpinsatser och i ett tidigare stadium fånga upp och stötta elever som halkar efter.

Skolan ska lära ut den verkliga innebörden av demokrati och respekt för andras åsikter, samt stimulera till kritiskt och konstruktivt tänkande och reflektion kring etiska och moraliska frågor, kritiskt och självständigt. Under valrörelsen 2014 fick vi se exempel på lärare som

utnyttjar sin roll för att påverka elevernas egna politiska åsikter. Vid demonstrationer stod elever, unga och sannolikt inte medvetna om handlingens innebörd och beskyllde Sverigedemokraternas företrädare för rasism. En lärares roll ska aldrig vara att forma eleverna för egen vinning eller i enlighet med dennes egna politiska övertygelser. Demokratins betydelse ska betonas och det ska helt vara upp till eleverna att utan påverkan själva bilda sina egna politiska uppfattningar, oavsett ålder.

Självständigt tänkande ska uppmuntras – inte bestraffas. Eleverna ska lära sig att samarbeta, visa hänsyn samt kamratanda och ärlighet. Det är dessutom av största vikt att skolan ger eleverna nödvändig kunskap om vikten av ett samhälle som genomsyras av sammanhållning, men även psykiskt och fysiskt välbefinnande.

Utan tillgång till historien kan man inte förstå sin samtid. Språkets roll som kulturbärare och länk mellan generationerna kan knappast överskattas. Den kommunala skolan bör därför erbjuda undervisning i lokal dialekt och folkmål antingen inom ramen för den ordinarie svenskundervisningen eller som tillvalsämne. I en tid då förändringarna i samhället sker allt snabbare och globaliseringen blir allt mer påtaglig blir också ämnet historia viktigare än någonsin.

Svenska barn måste få tillgång till sin egen svenska historia i väsentligt större omfattning än idag. Sverigedemokraterna avvisar samtidigt alla försök att låta dagsaktuella politiska ställningstaganden styra undervisningen i historia.

För att kunna bli en naturlig del av det svenska samhället krävs goda språkkunskaper. Därför är det av stor vikt att samtalsspråket under skoltid, med undantag för språklektioner, alltid är svenska. Modersmålsundervisningen främjar inte assimilationen till det svenska samhället och dess effekter för inläring av det svenska språket är tveksamt. Sverigedemokraterna förordar att kommunerna ska utöva påtryckningar på staten så att den skattefinansierade modersmålsundervisningen avskaffas, de nationella minoritetsspråken undantagna.

Sverige är ett ingenjörland. Det svenska välståndet bygger i hög utsträckning på ett framgångsrikt exploaterande av tekniska innovationer. Mot bakgrund av matematikens och naturvetenskapens oersättliga betydelse för tillgången på goda ingenjörer är det olyckligt att intresset och kunskaperna i matematik och naturvetenskap fallit drastiskt. Samtidigt visar flera nationella och internationella studier att de svenska elevernas kunskaper i just matematik och naturvetenskap blivit allt sämre. En samlad insats måste göras för att förbättra och öka intresset för matematik och naturvetenskap i skolan. Sverigedemokraterna avvisar med bestämdhet förslag om att ta bort läxor som ett naturligt och avgörande inslag i lärandet. Elever som inte kan få hjälp med läxläsning i hemmet ska erbjudas sådant stöd av skolan.

I ett allt mer stillasittande samhälle är det viktigt att skolan ska kunna fungera som en garant för att barn och ungdomar får den fysiska aktivitet som kroppen behöver. Därför vänder sig Sverigedemokraterna mot de nedskärningar som gjorts på idrottsundervisningen och förespråkar tvärtom att den kraftigt utökas. Till stöd har vi bland annat Bunkefloprojektet som visade att om barn/ungdomar får röra på sig en timma per dag så påverkar det deras studieresultat positivt, inte minst för unga pojkar som ligger efter i dagens skola. Andra positiva bieffekter är att koncentration, inlärningsförmåga, självförtroende och social förmåga ökar. Dessutom är det så klart är ett led i att bekämpa den ökande barnfetman.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska utöva påtryckningar på staten så att den skattefinansierade modersmålsundervisningen avskaffas.
- ✘ Samtalsspråket under lektionstid bör alltid, med undantag för språklektioner, vara på svenska eller ett nationellt minoritetsspråk.
- ✘ Demokrati ska vara utgångspunkten genom hela skoltiden.
- ✘ Åtgärder ska tas gentemot lärare som påverkar elever i en viss riktning i enlighet med dennes egna politiska preferenser.
- ✘ Elever som inte kan få hjälp med läxläsning i hemmet ska erbjudas sådant stöd av skolan.
- ✘ Den kommunala skolan bör erbjuda undervisning i lokal dialekt och folkmål.
- ✘ Utöka idrottsundervisningen för grundskoleelever till att innehålla något moment varje dag.

8.2 Trygg i skolan

Skolans roll är inte bara att vara kunskapsförmedlare utan till stor del också att förmedla en djupgående förståelse och acceptans för vårt svenska kulturarv – från en generation till en annan. I kulturarvet ingår det svenska folkets gemensamma historia, kultur, traditioner, normer och värderingar, språk och religion. Dessa är de byggstenar vilka Sverigedemokraterna menar utgör grunden för ett tryggt och stabilt Sverige. Utan goda kunskaper om dessa byggstenar, och då framförallt gemensamma normer, värderingar och språk, är det svårt, om inte omöjligt, att bli en naturlig del av det svenska samhället. Skolan bör därför betona kärnfamiljens betydelse, tidigare generationers samlade kunskap och erfarenhet, den kristna etiken samt inte minst den västerländska humanismens centrala betydelse i vårt samhälle.

Det är av central vikt att skolan ger eleverna nödvändig kunskap om vikten av ett samhälle som genomsyras av sammanhållning, men även psykiskt och fysiskt välbefinnande. Det är oerhört viktigt att varje kommun tar krafttag för att skapa ordning och reda i skolan, samtidigt som man verkar för nolltolerans vad gäller droganvändning. Kommunen ska vidare erbjuda regelbunden handledning och utbildning i dessa frågor till skolans personal. För att bekämpa otrygghet och psykisk ohälsa bland eleverna samt för att avlasta lärarkåren, som i dag tvingas ägna alltför mycket tid åt andra saker än ren kunskapsförmedling, måste vuxennärvaron öka, framförallt genom samverkan med sjuksköterskor, kuratorer, skolpsykologer och studievägledare. Vi bör ge våra elever en naturlig relation till äldre generationer och motverka de ökande åldersklyftorna i samhället. Det kan exempelvis ske genom att det inrättas en så kallad klassmorfar på varje skola eller i varje klass samt genom att skolklasser ges möjlighet att besöka äldreboenden för att

därigenom knyta kontakter över generationsgränserna. Våra äldre kan bli en värdefull resurs i skolan.

Sverigedemokraterna har som målsättning att få en så effektiv matchning av arbetskraft och arbetsmarknad som möjligt. Som ett led i vår strävan att skapa denna högre grad av matchning ser Sverigedemokraterna det som en självklarhet att stärka och effektivisera studievägledningen i såväl grund- och gymnasieskolan som på Komvux.

Att skapa ordning och reda i skolan är inte i första hand en ekonomisk fråga. Det handlar om prioriteringar och politisk vilja. Skolans värld är ofrånkomligen en spegling av samhället i övrigt. Till exempel kan man tydligt se hur den mångkulturella otryggheten i många kommuner också nått innanför skolans område. Våld, mobbning, sexuella trakasserier, svenskfientlighet och andra etniska samt religiösa motsättningar har fått en oacceptabelt stor utbredning. På senare år har vi alla sett exempel på skolor som på grund av omfattande problem tvingats stänga och till och med införa regler om att bara svenska ska tillåtas som samtalspråk.

Det är oerhört viktigt att varje kommun tar krafttag för att skapa ordning och reda i skolan. Våld, mobbning, sexuella trakasserier och utanförskap ska motverkas genom ett aktivt agerande av lärare och skolläda. Vi vill samtidigt betona föräldrarnas ansvar för sina barns uppföstran, varför det är av största vikt att även föräldrarna görs delaktiga i detta mycket viktiga arbete.

Skolk är ett växande problem vilket inte bara innebär att elever missar undervisning, det är också en riskfaktor för att utveckla olika antisociala beteenden. Därför är det viktigt att skolan och föräldrarna får de verktyg de behöver för att motverka detta. Skolk-sms där skolan skickar ett sms till målsman när eleven är frånvarande är ett billigt och effektivt sätt att ta itu med problemet.

Skolan är en arbetsplats och eleverna har rätt att kräva en väl fungerande arbetsmiljö. Som ett led i detta arbete menar Sverigedemokraterna att elever som inte fungerar i skolsituationen ska kunna omplaceras – även mot den enskilda elevens och förälderns/föräldrarnas vilja. Sverigedemokraterna vill införa jourkolor där elever med manifesterade sociala problem hänvisas för kortare eller längre perioder. Detta för att på ett rimligt sätt påverka och korrigera dessa elevers beteende genom att ge dem rätt stöd, samtidigt som övriga elever ges möjlighet till en trygg och lugn tillvaro med studier i skolan.

Den psykosociala elevvården i skolorna och skolhälsovården förebygger behovet av barnskyddsåtgärder men är samtidigt ofta först med att upptäcka att insatser är nödvändiga. Därför är det av stor vikt att dessa institutioner tilldelas tillräckliga resurser för att klara sitt åtagande. Besparingar inom detta område medför kraftigt ökade risker för att utsatta barns situation inte upptäcks och att dessa därmed tvingas leva kvar i en skadlig familjemiljö.

Sverigedemokraterna anser vidare att en så kallad morgonsamling, en gång i veckan, kan bidra till att stärka gemenskapen bland eleverna i en skola. En morgonsamling kan innehålla gemensamma moment såsom sång, lekar och annat för eleverna att se fram emot i början på dagen. Kommunerna bör därför uppmuntra skolor och förskolor till att använda morgonsamling som en gemenskaps- och energiskapande start på skoldagen.

Under de senaste åren har allt fler svenska skolor valt att avveckla sina traditionella skolavslutningar. Motivet för att avveckla de traditionella skolavslutningarna är oftast att skolan ska vara religiöst neutral och att invandrade elever med annan trosuppfattning kan känna sig kränkta. Sverigedemokraterna anser att de traditionella skolavslutningarna är en viktig del av det svenska kulturarvet och menar därför att landets skolor bör åläggas att ordna traditionella avslutningar för de elever och föräldrar som så önskar.

Det är Sverigedemokraternas bestämda åsikt att heltäckande slöjor inte hör hemma i skolan eller i kommunens offentliga inrättningar. De försvårar inte bara undervisningen, utan även individens möte med det offentliga rummet. De är dessutom ett uttryck för religiös extremism och kvinnoförtryck.

Skolan ska utarbeta en handlingsplan för hur rekrytering till religiösa och andra terrorutövande rörelser och övrig våldsbejakande extremism ska motarbetas.

Inte minst för att ytterligare förstärka trygghetssträvandena ser vi ett stort värde i bevarandet av de bygdeskolor som fortfarande finns kvar. Sverigedemokraterna vill därför öka resurserna till skolorna i Sverige; skolan måste få kosta pengar. Vi måste sluta tänka kortsiktigt och i stället se skolan och våra barn och ungdomar som en framtida investering. För att få ett fungerande samhälle i stort krävs att skolan lyckas med sin uppgift. Av den orsaken är det viktigt att låta grundskolan bygga på småskalighet. Sverigedemokraterna vill därför motverka trenden där mindre skolor läggs ned till förmån för större, samtidigt som vi vill bevara och om möjligt utöka antalet befintliga bygdeskolor.

I ett led att öka tryggheten för eleverna och för att motverka att skolorna blir för stora, menar vi att skolorna huvudsakligen bör delas upp i F-6 och 7-9. Det kan dock finnas tillfällen då det är motiverat att driva en enskild skola som en F-9-enhet. Centralt måste dock alltid vara att skolan inte blir för stor. Sverigedemokraterna är också positivt inställda till skoluniform.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Skolan ska erbjuda skriftliga ordningsomdömen från första klass.
- ✘ Inför skolk-sms.
- ✘ Kommunen ska erbjuda en jouskola för stökiga elever.
- ✘ Vuxennärvaron i skolan ska ökas, till exempel genom klassmorfarsystemet.
- ✘ Skolan ska anordna traditionella, kyrkliga skolavslutningar för de elever och föräldrar som så önskar.
- ✘ Heltäckande slöja ska inte tillåtas i skolan.
- ✘ Skolan ska upparbeta en handlingsplan för hur rekrytering till extrema terrorutövande trosuppfattningar ska undvikas.
- ✘ Bygdeskolorna ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt.
- ✘ Skolorna ska framförallt delas upp i F-6 och 7-9.
- ✘ Kommunen bör införa skoluniform.

8.3 Valfrihet, ansvar och medbestämmande

Samtidigt som Sverigedemokraterna förespråkar ett återförstatligande av skolan, framförallt för att garantera en jämbördig skolgång för våra elever, betonar partiet den pedagogiska valfriheten och menar att kommunerna ska erbjuda elever och föräldrar stora möjligheter att välja skola och skolform.

Vad gäller friskolorna anser Sverigedemokraterna att sådana ska fungera som ett komplement till den kommunala skolan. Detta dels för att öka utbudet av undervisning och därmed elevers och föräldrars valfrihet, dels för att sätta press på den kommunala skolan i syfte att öka verksamhetens kvalitet.

Samtidigt bör det betonas att det är av största vikt att friskolorna följer gällande målstyrning, inte minst vad gäller svenska normer och värderingar.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska erbjuda elever och föräldrar stora möjligheter att välja skola och skolform.

8.4 Ett hållbart samhälle

För att öka förståelsen för, och förmedla vikten av, ett hållbart och ekologiskt samhälle samt betydelsen av ett bevarande av vår biologiska mångfald ska elevernas miljömedvetande stimuleras. Vi bör vidare sträva efter att skolmaten genomgående ska ha högt näringsvärde, hög kvalitet, vara lokalt tillagad och dessutom vara svensk- och närproducerad, gärna ekologiskt framställd och helt gratis för eleverna, vilket ska gälla elever i såväl grund- som gymnasieskola. Livsmedel bör vara producerade i enlighet med svenska miljö- och djurskyddsregler. Kött från djur som utsatts för onödigt lidande, till exempel ritualslachtat kött, ska inte förekomma i kommunens skolor.

Vidare ska vikten av god hälsa och ökad rörlighet betonas. För att säkerställa att barnen får tillräckligt med motion bör fler idrottstimmar införas. Könsuppdelning av religiösa skäl, till exempel under simundervisning, ska inte tillåtas.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska prioritera svensk, närproducerad och gärna ekologisk mat och livsmedel bör vara producerade i enlighet med svenska miljö- och djurskyddsregler.
- ✘ Skolmaten ska vara avgiftsfri för eleverna.
- ✘ Kött från djur som utsatts för onödigt lidande, till exempel ritualslachtat kött, ska inte förekomma i kommunens skolor.
- ✘ Kommunen ska betona vikten av god hälsa och ökad rörlighet.
- ✘ Kommunen ska inte tillåta försäljning av sötsaker på skolans område.

8.5 En modern gymnasieskola och utbyggd vuxenutbildning

Både vad gäller lärlingsutbildningarna och de yrkesinriktade gymnasieprogrammen är det av största vikt att gymnasieskolan utvecklar ett starkt samarbete med det lokala näringslivet.

Gymnasieskolans uppdelning mellan studieförberedande och yrkesinriktade program kräver dock en väl utbyggd vuxenutbildning. En person som valt att läsa ett yrkesförberedande program måste ges en reell möjlighet att läsa in de ämnen som saknas för att kunna sadla om och välja en väg inom högre utbildning. Komvux är också ett viktigt redskap för att säkerställa att vi har en utbildad befolkning som motsvarar de krav och önskemål som arbetsgivarna ställer.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska stärka gymnasieskolans samarbete med näringslivet.
- ✘ Komvux ska vara väl utbyggt och erbjuda medborgarna en reell möjlighet till vidareutbildning.

9 Kommunala arbetsvillkor

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“Sverigedemokraterna utgår från en pragmatisk, tvärpolitisk hållning inom det arbetsmarknadspolitiska området. Målsättningen är att kunna tillvarata nationens samlade intressen.

En god tillgång på arbetstillfällen skänker löntagarna såväl trygghet som valfrihet. Tillväxtskapande åtgärder som främjar en sådan utveckling måste således vara centrala i en löntagarvänlig politik.

Arbetsmiljön har stor betydelse för arbetstagarnas psykiska och fysiska hälsa. De anställdas välmående får inte äventyras av kortsiktiga vinstintressen.”

9.1 Utökade möjligheter till heltid

Drygt 100 000 anställda inom offentlig sektor, varav de flesta i kommunerna, arbetar idag deltid trots att de vill och kan arbeta heltid. Detta är ett problem för både män och kvinnor, men eftersom huvuddelen av dessa 100 000 deltidsarbetslösa är kvinnor är det också ett allvarligt jämställdhetsproblem. Den offentliga sektorn är Sveriges största arbetsgivare och för Sverigedemokraterna är det en självklarhet att denna ska gå i bräschen för goda villkor på arbetsmarknaden. I vår riksbudget har Sverigedemokraterna anslagit betydande resurser för att alla offentliganställda, som idag arbetar deltid, ska ges möjlighet att utöka sin tjänst till heltid.

Kommunerna ska därför aktivt arbeta för att komma tillrätta med de ofrivilliga deltidsanställningarna och genom stadsbidrag erbjuda heltidstjänster när så önskas. Detta är även ett effektivt sätt att minska de ofrivilliga delade turerna inom bland annat äldreården.

Vad gäller ofrivilligt delade turer (två arbetspass med en längre obetald paus emellan), så bör sådana kunna motverkas ytterligare genom en bättre planering av arbetspassens längd och personalens arbetsuppgifter. Det finns såväl tillgänglig forskning som tillgängliga företag som arbetar med att utveckla och optimera schemaläggning i sådant syfte. Kommunerna bör därför använda sig mer av forskning och konsultföretag för att optimera sin schemaläggning och därigenom avskaffa ofrivilligt delade turer i den mån det är möjligt.

9.2 Arbetsmiljöåtgärder

Arbetsmiljöverket har en viktig roll i arbetet för en trygg och säker arbetsmiljö. Deras viktigaste uppgift är att se till så att arbetsmiljölagen efterlevs. Dock har även företag och organisationer ett ansvar i form av systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). Detta innebär att samtliga arbetsgivare i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter ska föra ett systematiskt arbetsmiljöarbete genom att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

Nyligen släppte Arbetsmiljöverket en rapport "Systematiskt arbetsmiljöarbete – syfte och inriktning, hinder och möjligheter i verksamhetsstyrningen". Rapporten visade på stora potentiella vinster med SAM, men också brister i aktörernas arbete med detta.

Rapporten konstaterade genom en redovisad enkätundersökning att bara drygt hälften av både männen och kvinnorna upplevde att deras arbetsplats arbetar med SAM. Orsakerna till detta kan främst ses i bristen på kunskap kring hur det ska genomföras och vilka fördelar det ger för företagen. Vidare fokuserar den offentliga sektorn främst på sjukfrånvaro vid bedömning av arbetsmiljö. Detta eftersom de främsta ohälsoriskerna här beror på kroppslig och mental överbelastning.

Det är för oss anmärkningsvärt att SAM inte följs i offentlig sektor, något som vi vill ålägga Arbetsmiljöverket i samarbete med Sveriges kommuner och landsting att omgående implementera.

För sjukdomsexponerade yrkesgrupper, såsom de inom vård och omsorg, blir karensdagar vid sjukskrivning ofta väldigt kostsamma. Detta leder till att många väljer att gå till arbetet trots att de är sjuka och trots att de riskerar att föra smittan vidare. Sverigedemokraterna anser därför att lönebortfall, till följd av karensdagar vid sjukdom, bör kompenseras för anställda inom vård och omsorg.

Likaså bör kommunerna aktivt arbeta för att minska risken för mobbing och trakasserier på arbetsplatserna. I enlighet med Sverigedemokraternas riksbudget anslår vi riktade medel till fackförbund med tydliga ramar och god kunskap inom detta så att arbetsgivare, inte minst i offentlig sektor, kan erhålla utbildningar och stöd vad gäller mobbingshämmande åtgärder. Kommunerna bör även forma en handlingsplan för hur denna problematik ska hanteras.

Det har vid flera tillfällen uppdragats att asylsökande bär på smittor, bland annat den farliga infektionssjukdomen tuberkulos. De nyanlända bor ofta trångt och länge på samma boende, vilket ökar smittorisken. Det finns incidenter där personal och andra på boenden blivit smittade och det är inte en situation och risk man ska utsättas för när man är på sin arbetsplats

9.3 Utbildning för akutsituationer

Stroke, TIA, hjärnblödning och dödsolyckor sker dagligen och många saknar kunskap om vad man ska göra, mer än att ringa 112. Vi vill därför verka för utbildning för alla anställda i kommuner inom L-ABC, HLR och AKUT-testet, vilket tar ca 2 timmar och kan repeteras en gång per år. Det tar i genomsnitt 13 minuter för en ambulans att komma vid ett prio 1-larm, därför bör utbildningen innefatta kompressioner på en docka. Idag har ungefär 4 % av svenskarna diabetes. Svimmra någon som har diabetes är det viktigt att agera rätt, varför detta ska inkluderas. Det finns hjärtstartare placerade på många ställen ute i samhället. Det är viktigt att även få prova hur en hjärtstartare fungerar så man vet detta när det är skarpt läge då varje sekund kan vara livsavgörande.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska garantera dess anställda heltid som anställningsform.
- ✘ Den lagstadgade rätten till deltidsarbete ska utökas under barnets första 8 år.
- ✘ Kommunen ska genomföra systematiskt arbetsmiljöarbete och vidta åtgärder för en bättre arbetsmiljö.
- ✘ Kommunen ska utarbeta handlingsplaner för att hantera mobbing och trakasserier på arbetsplatserna.
- ✘ Kommunen bör ta fram en modell som innebär att lönebortfall, till följd av karensdagar vid sjukdom kompenseras för anställda inom vård och omsorg.
- ✘ Kommunen bör använda sig av forskning och konsultföretag för att optimera schemalaggningen och därigenom i möjligaste mån avskaffa ofrivilliga delade turer.
- ✘ Kommunen ska erbjuda TBC-vaccin till alla anställda som riskerar att komma i kontakt med TBC.
- ✘ Kommunanställda ska genomgå utbildning i L-ABC, HLR och lära sig göra AKUT-testet och hur man agerar då någon med diabetes mår dåligt.

10 Individ- och familjeomsorg

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“Sverigedemokraterna betraktar folkhemstanken som en i grunden socialkonservativ idé. Visionen om ett återupprättat folkhem, där samhörigheten inte är baserad på klass- utan nationstillhörighet och där alla medborgare är garanterade en hög nivå av fysisk, ekonomisk och social trygghet, är också vägledande för Sverigedemokraternas politik på välfärdsområdet.

Partiet förordar en generell och solidariskt finansierad välfärdsmodell där utgångspunkten är att alla barn oavsett familjebakgrund, bostadsort och föräldrarnas inkomst ska ha goda grundförutsättningar att lyckas i livet och där alla ska kunna lita på att samhället träder in och hjälper en när man av olika anledningar inte kan stå på egna ben, på samma sätt som det fungerar i god och väl fungerande familj.”

10.1 Kompetens och beredskap

För Sverigedemokraterna är familjen samhällets grundläggande byggsten. En harmonisk familj ger de bästa förutsättningarna för att barnen ska bli väl fungerande samhällsmedborgare i vuxen ålder. Den naturliga familjen består av mor, far och barn och vi tror på att denna konstellation har de bästa förutsättningarna för att ge familjemedlemmarna ett balanserat och rikt liv. För att hjälpa familjer i krissituationer och minska risken för splittring ska en väl utbyggd familjerådgivning, utan långa väntetider, finnas tillgänglig.

Olika omständigheter kan göra att man lever som ensamstående förälder. Delade familjer ställer större krav på föräldern och kan också ha större behov av samhällsstöd. Särskilt i storstäderna lever många vuxna i singelhushåll. Risken för att ensamma personer hamnar i svårigheter är större än för dem som bor tillsammans i en familj.

Sverigedemokraterna respekterar var och ens livsval och vi är beredda att se till att den som behöver kommunens råd och bistånd också får det. Kommunens socialförvaltning ska ha kompetens och hög beredskap för att kunna möta den enskilde på ett professionellt sätt när hjälpbehov uppstår. Allt arbete inom socialtjänsten ska genomsyras av respekt och empati i relation till klienten. Den som behöver akut hjälp ska ha rätt att träffa en socialarbetare senast dagen efter första kontakt. Försörjningsstöd ska alltid ses som en tillfällig lösning på ett akut problem. Försörjningsstödet ska kopplas till krav på klienten att aktivt medverka till att komma ur sin problemsituation.

Antalet aborter är enligt Sverigedemokraternas mening alldeles för högt i flertalet av landets kommuner. Att antalet aborter kan minskas utan förändrad lagstiftning eller minskad valfrihet har visats i bland annat Norge, där en nationell handlingsplan i syfte att minska antalet aborter har inrättats. Sverigedemokraterna vill att liknande handlingsplaner ska upprättas i Sveriges kommuner. Sådana handlingsplaner kan till exempel innehålla

preventivmedelskampanjer, ökad diskussion i skolorna kring betydelsen av ansvarsfulla relationer och de etiska aspekterna kring abort, ökat kommunalt stöd till gravida kvinnor med sociala eller ekonomiska problem eller ökat stöd till organisationer och samfund som arbetar för att minska aborttalen. Sådana kampanjer skulle sannolikt också kunna bidra till att minska spridningen av könssjukdomar.

För att alla barn ska ha goda möjligheter att växa upp med en bra relation till sina föräldrar bör kommunerna införa den så kallade "Konflikt- och försoningsmodellen" (även kallad "Trondheimsmodellen"), som bygger på ett nära samarbete mellan familjerätterna och tingsrätterna. Studier från Norge visar nämligen att samförståndslösningar mellan föräldrar i konflikt i högre utsträckning kan nås utan att ärendena går vidare till tingsrätt, om denna modell tillämpas.

Enligt lag är det förbjudet att sälja tobak och alkohol till minderåriga. Kommuner bör ta fram en handlingsplan för hur personal på HVB-hem skall agera om de träffar på minderåriga som röker tobak, dricker alkohol eller verkar påverkade av droger. Kommunerna bör även särskilt informera dessa ungdomars gode män om lagstiftningen om langningsbrott.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunens socialförvaltning ska ha kompetens och hög beredskap för att kunna möta den enskilde på ett professionellt sätt när hjälpbehov uppstår.
- ✘ Kommunens arbete inom socialtjänsten ska genomsyras av respekt och empati i relation till klienten.
- ✘ Försörjningsstöd (socialhjälp) ska alltid ses som en tillfällig lösning på ett akut problem.
- ✘ Försörjningsstödet ska kopplas till krav på klienten att aktivt medverka till att komma ur sin problemsituation.
- ✘ Kommunen ska erbjuda kvalificerad rådgivning i svåra livssituationer.
- ✘ Kommunen ska ha en väl utbyggd familjerådgivning utan långa väntetider.
- ✘ Kommunen ska upprätta en handlingsplan i syfte att minska antalet aborter.
- ✘ Verksamheter såsom resursteam och familjerätter bör även bygga in problemlösning och konflikthanterande verksamhet som komplement till den rådande modellen.
- ✘ Kommunerna bör införa den så kallade "Konflikt- och försoningsmodellen" (även kallad Trondheimsmodellen).
- ✘ Kommuner ska införa rök- och alkoholförbud på samtliga HVB-hem.

10.2 Omsorg och effektivitet i missbruksvården

Den som hamnat i ett missbruk klarar nästan aldrig att bryta det på egen hand. Snabb och kompetent hjälp är nödvändig för att bryta missbruk och för att återföra den drabbade till ett värdigt liv. Missbruk innebär ett stort personligt lidande för både den drabbade och dennes anhöriga. Dessutom medför ett fortlöpande missbruk enorma kostnader för samhället. Sverige är ett relativt rikt land och vi har råd att hjälpa våra missbrukare på ett effektivt sätt.

Kommunen bör gå samman med omkringliggande kommuner och landstinget för att etablera en beroendeenhet. Idag skickas många rakt ut på gatan efter akut avgiftning. Om man istället kommer till en beroendeenhet kan avgiftningen övergå i konkret missbruksbehandling på ett effektivt sätt. Kommunen ska erbjuda eget behandlingshem, alternativt skicka behövande klienter till externa behandlingshem. Kostnaderna för detta är höga, men kostnaden för att inte behandla missbruksproblem är ännu högre.

Många missbrukare har så kallad dubbeldiagnos, vilket betyder att personen både är psykiskt sjuk och missbrukare. För dessa klienter krävs att särskilda boenden inrättas. Dessa människor hamnar annars oftast i misär på gatan. Detta är ovärdigt ett välfärdsland som Sverige.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Missbrukare som söker hjälp ska erbjudas omedelbar behandling eller annan kvalificerad terapi.
- ✘ Kommunen bör gå samman med omgivande kommuner och landstinget för att etablera en beroendeenhet.
- ✘ Kommunen ska erbjuda eget behandlingshem, alternativt skicka behövande klienter till externa behandlingshem.
- ✘ För missbrukare med dubbeldiagnos krävs att särskilda boenden inrättas.

11 Äldre- och handikappomsorg

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“De äldre i Sverige förtjänar att få tillgång till världens bästa äldreomsorg. Sverigedemokraterna kan inte acceptera att äldre dör ensamma, slutar sina liv i social isolering eller att människor känner stark oro för att bli gamla på grund av brister inom omsorgen.

Alla människor ska kunna åldras med värdighet. Den dag man får svårt att klara sig själv ska samhället gå in och erbjuda den hjälp som behövs för att den äldre ska kunna fortsätta leva ett tryggt och meningsfullt liv. De äldre ska ha rätt att kunna bo kvar i sin invanda miljö, även om vård- och omsorgsbehov ökar, ingen ska tvingas till ett uppbrott från husdjur, vänner och anhöriga annat än då det är nödvändigt för till exempel vård på sjukhus.”

11.1 Trygga boendeformer för alla

Alltför många äldre tvingas idag leva i ensamhet och isolering och en allt större del av vårdansvaret har av ekonomiska skäl lämpats över på de äldres anhöriga. Kraven och biståndsbedömningarna för att erhålla plats på särskilt boende måste bli mänskligare.

Det bör även i högre grad vara möjligt att sambo med sin livspartner även om denna i grunden inte är i samma behov av seniorboende. Att efter årtionden tillsammans behöva leva separerade visar sig i många fall kraftigt gå ut över individernas psykiska hälsa.

För att minska trycket på de särskilda boendena och därmed också den kommunala ekonomin bör en kraftig utbyggnad av trygghets- och seniorboenden ske, dit äldre som lider av otrygghet och social isolering, men som ändå inte anses tillräckligt fysiskt sjuka för att erhålla plats på särskilt boende, kan vända sig.

Studier visar att äldre mår både psykiskt som fysiskt bättre av att vistas i miljöer med barn. Det finns fördelar med att kombinera äldreomsorg med barnomsorg varför trygghetsboenden med fördel kan placeras i närheten av förskolor och skolor.

Sverigedemokraterna ser positivt på valfrihet och privata vårdformer så länge de privata vårdgivarna lever upp till samtliga ställda kvalitetskrav. Vid upphandling av entreprenad inom äldreomsorgen ska kvalitet alltid gå före pris.

Smak och lukt är ofta de sista sinnen som bevaras intakta. Matens kvalitet och tillagningssätt är därför av stor betydelse för de äldres välbefinnande och hälsa. Fryst och kyld mat som värms i mikrovågsugnar ska inte förekomma inom äldreomsorgen. System där mathanteringens åläggs den redan stressade vårdpersonalen riskerar att leda till undermålig matkvalitet och hygien och stjäla framförallt mycket vård- och omsorgstid från patienterna. Målsättningen bör vara att maten ska lagas på plats på boendet så att de äldre kan känna doften från tillagningen och att ansvaret för inköp av råvaror och matlagning ska åläggas särskilt anställda och utbildade kockar eller kokerskor.

Rutiner för att sitta vak vid någon under livets allra sista timmar, ska finnas och vara en självklarhet så att både vårdtagare och deras anhöriga kan känna sig trygga.

De kommunala skolor som idag är utrustade med eget kök och lagar mat till eleverna skulle även kunna laga maten till äldre på närliggande äldreboenden. När eleverna på skolan ätit sin lunch skulle de äldre kunna komma till skolan och få äta nylagad god mat. De äldre som inte har möjlighet att gå till skolan skulle istället kunna få maten levererad hem till sig. Kommunala kök och den kökspersonal som finns tillgänglig i annan kommunal verksamhet, såsom skolor, bör därför samverka med äldreomsorgen.

11.2 Äldre

Äldre invandrare, som på grund av ålder, demens eller andra orsaker tappat förmågan att förstå och kommunicera på svenska ska om förutsättningar finns kunna få vård på sitt modersmål. Personalrekrytering till avdelningar för äldre invandrare som mist sitt andraspråk ska dock ske på basis av relevanta språkkunskaper och inte etnisk bakgrund. Behoven hos denna grupp av äldre invandrare ska inte få användas som ett rättfärdigande för att diskriminera etniska svenskar genom allmänna regler om etnisk kvotering och positiv särbehandling av invandrare, vilket ofta sker idag. Rätten att kunna förstå och bli förstådd av sin omsorgsgivare ska självklart också omfatta äldre svenskar. Invandrad äldreomsorgspersonal med bristande språkkunskaper ska erbjudas kontinuerlig språkutveckling och kraven på kunskaper i svenska, svensk kultur och historia ska höjas vid nyanställning.

En äldre- och handikappombudsman ska finnas i kommunen och ha som uppgift att bevaka intressena för dessa grupper, som ofta själva kan ha svårt att göra sin röst hörd. Detta ska dessutom vara en opartisk instans för information, stöd och rådgivning till de äldre och funktionsnedsatta samt deras anhöriga. I kommunen ska även ett pensionärsråd, bestående av representanter för olika seniororganisationer, finnas. Detta råd ska ges insyn i alla beslut som rör äldre och ses som en central och tungt vägande remissinstans.

Införandet av sprinkler på äldreboenden bör uppmärksammas eftersom det i större utsträckning kan rädda liv på äldre än vanliga brandlarm. Detta har enligt räddningsverket visat sig, då äldre oftast har svårt att röra sig, vilket givetvis även gäller handikappade. Vid nybyggnation byggs det med sprinkler som standard men på befintliga boenden finns det oftast inget sprinklersystem. Samtidigt finns det numera bra och prisvärda lösningar på marknaden som är godkända, så någon större kostnadsfråga är det inte tal om. Sverigedemokraterna anser därför att kommunen ska införa godkända sprinklersystem i alla äldreboenden där det idag saknas.

I syfte att skapa en trygg omsorg ska kommunen eller motsvarande vårdgivare begära utdrag ur belastningsregister vid nyanställning av personal inom dessa verksamheter.

Det förekommer att personer får ligga kvar på sjukhus trots att de är färdigbehandlade, vilket skapar onödigt lidande. Det är därför viktigt att färdigbehandlade patienter lämnar sjukhuset och frigör vårdplatser. Kommunerna ska därför i samråd med sjukhusens

koordinatorer agera omedelbart, när patienter är redo för att få komma hem. Detta skulle även innebära att sjukhusen får lediga platser att erbjuda andra som står i kö för att få vård. Kommunerna ska också ansvara för uppföljningen av eftervården.

Äldrepedagoger har en bred kompetens och är ett viktigt komplement till övrig personal inom äldreomsorgen och fyller också en viktig funktion för framtidens förebyggande omsorg för äldre.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska genomföra utbyggnader av trygghets- och seniorboenden.
- ✘ Kommunen ska förbättra möjligheten till att sambo med sin livspartner på seniorboenden.
- ✘ Vid upphandling av vård- och omsorg ska kvalitet gå före pris.
- ✘ Kommunen ska ha en äldre- och handikappombudsman som är fristående från ansvarig förvaltning.
- ✘ Kommunen ska införa godkända sprinklersystem i alla äldreboenden.
- ✘ I syfte att skapa en trygg omsorg ska kommunens vårdgivare begära utdrag ur belastningsregister vid nyanställning inom dessa verksamheter.
- ✘ Kommunen ska i samråd med sjukhusens koordinator ombesörja att våra gamla och sköra får komma hem från sjukhus så snart de färdigvårdade och också ansvara för en fullgod uppföljning av eftervården.
- ✘ Kommunala kök på skolor bör samverka med äldreomsorgen för att kunna erbjuda de äldre vällagad mat.
- ✘ Kommunen bör dra nytta av fördelarna med att kombinera äldreomsorg med barnomsorg, samt att trygghetsboenden med fördel kan byggas i närheten av förskolor och skolor.
- ✘ Äldrepedagoger inom äldreomsorgen är ett viktigt komplement till övrig personal och bör finnas inom samtliga landsting.

11.3 Valfrihet och trygghet i hemtjänsten

Kommunen ska ha en väl utbyggd hemtjänst, som tilldelas i form av tid och inte i uppgifter. Detta för att öka de äldres valfrihet och inflytande över sin omsorg och till exempel göra det möjligt för de äldre att en viss vecka välja bort dammsugningen för att istället få hjälp med matlagningen eller ha ett samtal över en kopp kaffe. Att inte veta vem som kommer på besök och ständigt behöva möta nya ansikten är en källa till oro och otrygghet för många äldre. Därför ska tjänstgöringsscheman delges brukarna i så god tid som möjligt och antalet personal som besöker äldre ska hållas till ett minimum.

För de äldre som inte längre kan laga sin egen mat bör målsättningen vara att dessa ska få sin mat tillagad i hemmet av hemtjänstpersonalen. I de fall detta inte är möjligt ska maten i alla fall vara relativt nylagad och varm. För att hålla nere ledtider, upprätthålla kvalitë och näringsvärde samt minska miljöpåverkan ska maten lagas så nära brukaren som möjligt, till exempel av en utbildad kock eller kokerska på ett närliggande äldreboende. Fryst eller kyld mat som värms i mikrovågsugn ska inte få förekomma.

De äldre förtjänar ett likvärdigt liv oavsett om de bor hemma eller på äldreboende. Socialstyrelsens rekommendationer en nattfasta på max 10–11 timmar på äldreboenden, vi anser att rekommendationerna även bör gälla de som bor hemma och har hemtjänst. Regelbundna kontroller för att mäta nattfastan är därför nödvändigt för att kunna säkerställa efterlevnaden av rekommendationerna.

För att spara in tidsödande och kostnadskrävande resor till och från hemtjänstcentralen efter brukarnas nycklar bör samtliga kommuner snarast möjligt införa digitala låssystem som kan öppnas, till exempel med koder från en mobiltelefon som personalen alltid har med sig. För att minska risken för att skrupelfria ligor tar sig in hos äldre genom att uppge sig vara från hemtjänsten ska en särskild legitimation införas som hemtjänstpersonalen uppvisar innan de släpps in i bostaden.

Flera studier visar att det är få äldre som aktivt väljer utförare, men att de flesta ser det som positivt att kunna byta hemtjänstenhet om man är missnöjd. Det finns en uttalad önskan från många äldre att få veta vem som kommer hem till dem. För att säkerställa en högkvalitativ hemtjänst där brukarna har möjlighet att själv välja vem som kommer hem så bör valfrihet och mångfald inom hemtjänsten främjas.

Avgifterna för trygghetslarm ger sällan några större intäkter till kommunerna efter att administrationskostnaderna räknats av. För många äldre med dålig ekonomi kan dock dessa pengar ha stor betydelse. Då en trygg ålderdom efter ett liv i arbete ska vara en självklarhet bör denna och andra avgifter inom äldreomsorgen hållas så lågt som möjligt eller slopas helt.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska tilldela hemtjänst i form av tid och inte uppgifter.
- ✘ Kommunen ska delge brukarna tjänstgöringsscheman i så god tid som möjligt.
- ✘ Hemtjänstens äldre ska, liksom äldre på boenden omfattas av regelbundna nattfastemätningar.
- ✘ Kommunen ska hålla antalet personal som besöker äldre till ett minimum.
- ✘ De äldres mat ska vara nylagad och i regel varm, kalla rätter får dock förekomma.
- ✘ Kommunen ska införa digitala låssystem som komplement.
- ✘ Hemtjänstpersonal ska ha särskild legitimation.
- ✘ Kommunen ska erbjuda kostnadsfria trygghetslarm.
- ✘ Kommunen ska främja valfrihet och mångfald inom hemtjänsten.

11.4 Friskvård och fallprevention

Fallskador bland äldre är något som orsakar ett stort mänskligt lidande och enorma kostnader för kommunerna, landstingen och regionerna. För att motverka detta ska alla äldre över 75 år erbjudas ett kostnadsfritt hembesök där tips, råd och hjälp ges för att minimera risken för fallolyckor. En fixartjänst ska finnas i varje kommun med uppgiften att hjälpa alla äldre över 65 år med enklare sysslor i hemmet, såsom byte av gardiner och annat som medför risk för fallskador. Tjänsten ska även innefatta en fallsäkring av hemmet genom borttagande av trösklar och mattkanter och installerande av halkmattor i badrummet. Som ett komplement bör även en liknande tjänst för utomhussysslor inrättas. Kostnadsfri friskvårdsträning för äldre med inkluderade balansövningar har också visat sig kunna minska risken för fallskador, samtidigt som det berikar de äldres sociala liv och bör därför finnas i samtliga kommuner.

En annan åtgärd som vid studier har visat sig kunna förbättra de äldres livskvalitet och hälsa är att de får ha djur i sin närhet. Därför bör en verksamhet med speciellt utbildade terapihundar som kontinuerligt besöker de gamla inom äldreomsorgen införas i kommunen. Förekomsten av särskilda kategoriboenden dit de äldre kan ta med sig sina husdjur den dag de inte längre klarar sig själva i hemmet bör eftersträvas. Givetvis måste dock dessa verksamheter anpassas så att inte allergiker och hundrädda blir lidande.

Halkolyckor är ett stort problem. Halkolyckor orsakar nästan 1500 dödsfall per år, vilket är fem gånger fler än som dör i trafiken. Kostnaderna för samhället är avsevärda och varje förhindrad halkolycka innebär stora besparingar i pengar och framförallt lidande. Det är mestadels äldre som drabbas. Rehabiliteringen kan ta lång tid och för en del innebär halkolyckan att de får ett livslångt vårdbehov. Därför ska kommunerna, som en del i arbetet

med fallprevention, kostnadsfritt tillhandahålla halkskydd till skor för alla kommuninvånare som är över 65 år.

För många äldre som drabbats av fallskador och vissa andra sjukdomar har hemrehabilitering, där ett rehabiliteringsteam tränar patienten i det egna hemmet, visat sig vara en ekonomiskt fördelaktig och effektiv metod för att återfå hälsan och livskvaliteten och bör därför införas i samtliga kommuner.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska ha en fixartjänst med uppgiften att hjälpa alla äldre över 65 år med enklare sysslor i hemmet.
- ✘ Kommunen bör erbjuda kostnadsfri friskvårdsträning för äldre.
- ✘ Kommunen ska erbjuda avgiftsfria halkskydd till personer över 65 år.
- ✘ Kommunen bör erbjuda hemrehabilitering för äldre.
- ✘ Kommunen bör erbjuda en verksamhet med terapihundar inom äldreomsorgen, men stor hänsyn måste tas till allergiker och hundrädda.

11.5 Frivillighet och anhörigvård uppmuntras

Frivilligorganisationer och andra volontärers insatser är viktiga resurser som måste tillvaratas. Klassormfarsystemet har blivit en framgång inom skolan. Vi vill implementera samma system inom äldreomsorgen genom att införa äldrestödspersoner. Genom att utföra uppgifter som inte hör till vårdpersonalens arbete, som att följa äldre med på promenad, läsa högt ur böcker och tidningar, ta sig tid till att lyssna samt sitta ned och prata, eller hjälpa till med all dagliga sysslor, blir äldreomsorgen mer mänsklig och guldkantad. För att administrera denna verksamhet ska en volontärförmedling finnas dit kommuninvånare som vill göra en insats kan vända sig för vägledning och utbildning.

Merparten av all vård och omsorg av äldre personer ges av anhöriga. Många av de anhöriga är själva sjuka och skröpliga. Trots det väljer en stor del av anhörigvårdarna att inte utnyttja den hjälp som erbjuds dem. Orsaken till detta är att vårdtagarens behov inte har uppmärksamats i tillräckligt stor utsträckning och att stödet har varit alltför ensidigt inriktat på att befria den anhörige från vårdrollen.

Det finns även problem med ojämlikhet mellan kommunerna. Idag kan anhörigstödet se olika ut beroende på kommun, även om kommunerna tillhör samma landsting. Ur 5 kap. 10 § socialtjänstlagen: "Socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder." Dock preciseras inte hur det ska gå till. Socialstyrelsen har tagit fram en handbok som heter "Stöd till anhöriga – vägledning till kommunerna för tillämpning 5:e kapitlet 10 § i SoL". Trots detta visar Socialstyrelsens rapport "Stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående" på slående skillnader mellan kommunerna vad gäller om

kommunen har utvecklat och dokumenterat strategier i måldokument eller verksamhetsplaner för tillämpningen av 5 kap. 10 § SoL. Till dess att beslutade nationella riktlinjer finns som harmoniserar kommunernas stöd för anhängvårdare, menar vi att kommunerna ska visa på högre eget ansvar för att implementera lagstadgade regler med hjälp av socialnämnden.

För att korttidsboende, dagverksamhet, avlösning i hemmet och hemtjänst ska fungera som verkligt stöd för anhängvårdarna krävs att tider anpassas efter anhängvårdarens och vårdtagarens dygnsrytm och rutiner, exempelvis dagtjänst och hemtjänst med flexibla tider. De erbjudna aktiviteterna måste också anpassas efter individuella behov och önskemål så att vårdtagaren upplever samhörighet och gemenskap. De kommunala avgifterna för olika former av stöd ska hållas på en låg nivå. Kommunen ska dessutom bedriva uppsökande verksamhet.

Brukarundersökningar ska genomföras kontinuerligt bland de äldre och deras anhöriga för att utröna hur dessa uppfattar den kommunala servicen och hur denna kan förbättras.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska ha en volontärförmedling.
- ✘ Kommunerna ska i högre utsträckning arbeta för att implementera 5 kap 10 § socialtjänstlagen.
- ✘ Äldrestödspersoner ska finnas i kommunen.
- ✘ Kommunen ska kontinuerligt genomföra brukarundersökningar bland de äldre och deras anhöriga.

11.6 En aktiv och meningsfull ålderdom

Det är viktigt att även de äldre som är friska och aktiva får sina behov och intressen tillgodosedda. Äldres kunskaper och erfarenheter bör tillvaratas i så hög utsträckning som möjligt och kontakt över generationsgränserna ska uppmuntras. Detta kan till exempel ske genom att ett nära samarbete upprättas mellan kommunens skolor och dagis och seniororganisationer och äldreboenden där man kontinuerligt besöker varandra, arrangerar gemensamma aktiviteter och utbyter erfarenheter och stöd.

Klassmorfarverksamheten i skolorna bör utökas och i sin roll som arbetsgivare bör kommunen verka för att lyfta fram de äldres värde på arbetsmarknaden. Man bör också stimulera äldre som närmar sig eller passerat pensionsåldern till att åta sig ett mentorskap för yngre medarbetare så att organisationen inte går miste om den kunskap och erfarenhet de samlat på sig under sin tjänstgöringstid. Kommunen ska ge stöd åt föreningar som arrangerar verksamheter för äldre och erbjuda mötesplatser och aktiviteter anpassade för seniorer.

För äldre med få sociala kontakter och låg inkomst bör subventionerade lunchträffar erbjudas. Precis som ofta sker med resurssvaga barn bör kommunen, i samverkan med frivilligorganisationer, försöka ge sådana seniorer en möjlighet till miljöombyte och social samvaro genom att anordna vistelse för äldre på till exempel kommunala kursgårdar.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska ta initiativ till att upprätta samarbete mellan barn- och utbildningsverksamhet och äldreboenden och äldreorganisationer.
- ✘ Kommunen ska anamma och utveckla klassmorfarsystemet.
- ✘ Kommunen ska verka för att de äldres värde lyfts fram på arbetsmarknaden.
- ✘ De äldre ska erbjudas möjlighet till social samvaro, exempelvis sommarkollo.

11.7 Delaktighet och tillgänglighet för funktionsnedsatta

De funktionsnedsatta är ingen homogen grupp. Varje individ har olika förutsättningar och behov beroende på handikapp. Det finns en rad lagar som reglerar de funktionsnedsattas situation och som kommunen har att åtfölja. Sverige åtog sig 2010 att leva upp till FN:s standardregler för att tillförsäkra funktionsnedsattas möjlighet att kunna delta fullt ut i samhället. För att förverkliga detta ska kommunen ha ett handikappolitiskt handlingsprogram, som ska upprätthållas och beaktas i samhällsplanering och lokala ordningsföreskrifter. Alla kommunala verksamheter berörs av denna målsättning.

Delaktighet och tillgänglighet ska vara grundläggande för kommunens handikappolitiska arbete. Kommunens information, hemsidor, verksamhet samt fysiska och pedagogiska miljö ska vara tillgänglig för människor med olika funktionsnedsättningar. Genom föreläsningar, temadagar och internutbildningar ska kommunen sprida kunskap om olika handikapp och de funktionsnedsattas situation.

Fler kommuner bör stimulera näringsidkare till att tillgänglighetsanpassa bostäder, kaféer, butiker och andra inrättningar. Detta för att tillgängligheten i det offentliga rummet ska öka för personer med funktionsnedsättning.

Aktiviteter i Dagligt Liv-funktioner är viktiga för att undvika passivitet hos den enskilde. Kommunen ska i samarbete med myndigheter, näringsliv och utbildningsväsende erbjuda funktionsnedsatta en meningsfull sysselsättning utifrån den enskildes förutsättningar. Samverkan med brukare och anhöriga ska vara god. Stöd och service ska erbjudas anhörigvårdare.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska ha ett handikappolitiskt handlingsprogram, vars innehåll beaktas i verksamheten.
- ✘ Kommunens information, verksamhet och fysiska miljö ska vara tillgänglig för människor med funktionsnedsättning.
- ✘ Kommunen ska etablera god samverkan med såväl brukare som anhöriga.
- ✘ Kommunen ska erbjuda stöd och service till anhängvårdare.
- ✘ Kommunen ska i samarbete med myndigheter, näringsliv och utbildningsväsende erbjuda funktionsnedsatta meningsfull sysselsättning.
- ✘ Genom föreläsningar, temadagar och internutbildningar ska kommunen sprida kunskap om funktionsnedsättning.
- ✘ Kommunen bör stimulera näringsidkare till att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning i det offentliga rummet.

12 Kultur och fritid

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“Kulturarvet har ett egenvärde genom bland annat de skönhetsvärden och den estetik som det står för. Att värna om kulturarvet är också att visa respekt mot tidigare generationer, att minnas vad de har åstadkommit.

Den absolut viktigaste aspekten är dock att kulturarvet fungerar som ett sammanhållande kitt. Varje samhälle behöver gemensamma normer och värderingar, kollektiva minnen, gemensamma myter, gemensamma högtider och traditioner, gemensamma seder och bruk för att i förlängningen kunna hålla samman. Särskilt viktigt blir detta i en stat som den svenska med en solidariskt finansierad välfärdsmodell eftersom den solidaritet som håller upp systemet i sin tur baserar sig på identifikation och en stark känsla av gemenskap.”

12.1 Kulturarv och folklig kultur

Ett av kulturpolitikens främsta syften är att stärka intresset för och kunskapen om svensk och lokal kultur, liksom att slå vakt om de djupa värden som det kulturella arvet innehåller. Detta bidrar till att återskapa en gemensam identitet i vårt samhälle och underlättar dessutom assimilering av nytillkomna.

De ekonomiska anslagen till verksamheter som bevarar, främjar och vidareutvecklar det svenska och det lokala kulturarvet ska vara generösa. Varje kommun ska ha en särskild kulturarvsfond dit organisationer, föreningar och myndigheter ska kunna vända sig för att begära medel till verksamheter med kulturarvsfrämjande inriktning. Sådana insatser ska också premieras, till exempel genom utmärkelser och stipendier. Museer och bibliotek men också ideella hembygdsföreningar har en särskilt viktig roll i det kulturarvsfrämjande arbetet. Kommunen ska dessutom ha en aktiv roll som arrangör vid officiella högtider och ta ett särskilt ansvar för att det svenska nationaldagsfirandet ges en folklig profil.

Att varje kommun har ett folkligt och levande kulturliv är viktigt för Sverigedemokraterna. Bland annat behövs bibliotek, sevärdheter och upplevelser, framför allt för barn och familjer, samt allmänna samlingsställen för exempelvis dans och musik. Den kommunala musik- eller kulturskolan ska särskilt verka för att levandegöra kulturarvet, till exempel genom att erbjuda undervisning i folkmusik och gammeldans. I grundskolans gymnastik- och idrottsundervisning ska gammeldans premieras i de fall dans förekommer. Många gånger används dock kulturresurser till att finansiera smala, högst tvivelaktiga och inte sällan politiserade verksamheter. Sådan verksamhet ska givetvis kunna finnas för dem som är intresserade, men att med skattemedel främja kulturell verksamhet som den absoluta merparten av skattebetalarna inte har något intresse av att se eller till och med tar avstånd ifrån, anser vi vara felaktigt.

Det finns kulturskapare som genom sina kulturyttringar uppmanar och romantiserar våldsanvändning, vandalism och brukandet av droger. Dessa kulturskapare är självklart

berättigade att offentligt uttrycka tankar och åsikter. Däremot anser Sverigedemokraterna att kommuner aldrig ska finansiera eller arrangera kulturevenemang med kulturuttryck eller aktiviteter som underblåser eller romantiserar brukandet av våld, droger eller vandalism.

Genom att utsätta en större del av kulturlivet för en marknadsmässig konkurrens ökar man medborgarnas inflytande över kulturlivets inriktning. Sverigedemokraterna anser därför att det kommunala stödet till all vuxenkultur bortsett ifrån biblioteksverksamheten och den kulturella verksamhet som bidrar till att lyfta fram det svenska kulturarvet och stärka den gemensamma identiteten i samhället, bör sänkas. Antidemokratiska och/eller våldsbejakande organisationer ska aldrig få kommunala bidrag. I den mån kommuner väljer att bidra till olika former av föreningsverksamhet ska de således ställa krav på respekt för grundläggande demokratiska idéer och värderingar.

Det är av vikt att kommunen i sina kommunikationer med medborgarna använder sig av korrekt svenska i tal och skrift. Språkliga influenser är något naturligt, dock finns det en skillnad på att ett ord naturligt blir en del av svenska språket och till exempel den anglifiering som skett de senaste decennierna då man helt lyfter in ett ord från det engelska språket till det svenska. Detta kan skapa förvirring bland äldre och problem med hur orden uttalas. Vi ser därför att man i så stor utsträckning som möjligt undviker detta.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska ha en särskild kulturarvsfond.
- ✘ Kommunen ska premiera kulturarvsfrämjande arbete.
- ✘ Kulturarvet ska ha en framträdande plats i den offentliga konsten.
- ✘ Kommunen ska ha en aktiv roll vid firandet av traditionella högtider.
- ✘ Kommunens stöd till vuxenkultur bör sänkas.
- ✘ Kommunalt kulturstöd ska inte gå till politisk eller politiserad verksamhet.
- ✘ Kommunalt kulturstöd ska ej användas för att finansiera kultur eller kulturevenemang som underblåser eller romantiserar användandet av vandalism, droger eller våld.
- ✘ Den kommunala musik- och kulturskolan ska särskilt verka för att levandegöra det svenska och lokala kulturarvet.
- ✘ Det svenska språket ska i så stor utsträckning som möjligt användas i tal och skrift i kommunens kommunikationer.
- ✘ Kommunala bidrag enbart ska gå till föreningar vars syfte är förenligt med det demokratiska samhällets värderingar.

13 Sverige i rörelse

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“Den ideella sektorn utgör en tredje betydelsefull sfär inom det svenska samhället vid sidan av det privata näringslivet och den offentliga sektorn.

Enskilda individers frivilliginsatser och de ideella föreningarnas, idrottslivets och de religiösa församlingarnas arbete stärker det sociala kapitalet i samhället och har en stor betydelse för bland annat kulturarvets bevarande, kunskapsutvecklingen, folkhälsan och demokratin.

Starka lokalsamhällen och en trygg och levande hembygd präglad av en stark medborgaranda, där människor oegennyttigt tar ansvar för samhället och andra medborgares välbefinnande, är en viktig faktor i byggandet av det goda samhället.”

Sverigedemokraterna ser sambandet mellan motion och folkhälsa. En mycket viktig del av folkhälsoarbetet är att människor uppmuntras att aktivera sig på regelbunden basis, särskilt barn och ungdomar. Idrottsrörelsen är en del av den svenska folkrörelsetraditionen och spelar som sådan en stor roll inte bara för människors hälsa utan även för demokratisk och social fostran och erbjuder dessutom en meningsfull och innehållsrik fritid fri från kriminalitet och missbruk.

Särskilt framgångsrika idrottsföreningar och enskilda utövare kan sätta hemkommunen på kartan och bidrar på så sätt till den lokala tillväxten. Kommunen har mycket att vinna på att stödja det lokala idrottslivet, i stort såväl som smått. Tillgänglighet och mångfald vad gäller idrotts- och motionsanläggningar är centralt men också ekonomiska bidrag till projekt och löpande verksamhet är av vital betydelse. För att utveckla kommunen idrottsliv krävs samarbete mellan kommun, näringsliv och idrottsföreningar.

Spontanidrotten är ett viktigt inslag i våra ungdomars fritid och kommunen ska ha som målsättning att tillhandahålla de förutsättningar som krävs just för spontanidrott.

Utöver idrotten finns också andra behov av nöjen och rekreation för att fylla människors fritid med meningsfulla aktiviteter. Inte minst är det viktigt att människor får utökade möjligheter att samlas och umgås med varandra i sammanhang som berör just dem. Kommunen ska därför stödja föreningslivet generellt, i synnerhet sådan verksamhet som är riktad till barn och ungdomar. För att öka antalet ungdomar som söker sig till föreningslivet är det viktigt med ett brett utbud av aktiviteter.

Föreningar som erhåller bidrag ska garantera att verksamheten är drogfri. För att motverka fusk med kommunens föreningsbidrag är det viktigt att noggranna kontroller utförs och att allt misstänkt fusk polisanmäls.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen ska stödja det lokala idrotts- och föreningslivet.
- ✘ Kommunens skolor bör i ökad omfattning prioritera friskvård och motion.
- ✘ Kommunen bör skapa förutsättningar för spontanidrott.
- ✘ Föreningar som erhåller bidrag ska garantera en drogfri verksamhet.
- ✘ Allt misstänkt fusk med föreningsbidrag ska polisanmälas.

14 Miljö, djur och natur

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

“Sverigedemokraterna ser människan som en del av naturen och inser att vi är helt beroende av denna för att kunna fortsätta vår existens på jorden. Förutom att förse oss med de mest nödvändiga förutsättningarna för vårt livsuppehälle såsom mat, vatten och syre, så tror vi också att de skönhetsvärden som finns inbäddade i naturen är nödvändiga för att fylla våra själsliga behov och möjliggöra en hög livskvalitet.

Sverigedemokraterna betraktar merparten av dagens miljöproblem som en konsekvens av att samhället inte i tillräckligt hög grad låtit sig vägledas av den konservativa principen om ett varsamt framåtskridande. Försiktighetsprincipen är således central inom Sverigedemokraternas miljöpolitik både när det gäller att förhindra uppkomsten av nya miljöproblem och när det gäller valet av metoder för att motverka de redan befintliga problemen.

Sverigedemokraterna är i grunden positiva till frihandel, men menar samtidigt att begränsade möjligheter att göra avsteg från denna princip måste finnas. Som ett exempel på vad som avses kan nämnas vår önskan om att införa restriktioner för import av varor som framställts genom att utsätta djur för stort och onödigt lidande.”

14.1 Miljö för framtiden

Människan har stor påverkan på naturen. För att inte riskera kommande generationers behov måste vi ständigt förbättra vårt sätt att ta hand om vår omgivning och bruka naturresurser med omsorg för kommande generationer. För att värna den biologiska mångfalden krävs ett aktivt arbete. Inte sällan sprider sig främmande växter i den svenska naturen vilket riskerar slå ut den inhemska floran, till stora kostnader för jordbruk och fiske. Vi ser därför att det bör åligga kommunen att ha en handlingsplan för invasiva arter.

Som individ har man ett personligt ansvar att värna naturen och sin omgivning, men det är också samhällets ansvar att bidra med strukturella förutsättningar för att göra det så enkelt som möjligt att göra rätt för individen.

Ur miljösynpunkt samt ur ett djurskyddsperspektiv är det viktigt att allmänheten informeras om vilket ursprung maten har. Sverigedemokraterna anser därför att kommunerna bör uppmuntras att ursprungsmärka sina matsedlar.

Kommunens verksamhet ska, i alla sina delar, genomsyras av kretsloppstänkande och omsorgen om allt levande omkring oss. Dock måste vi vara medvetna om att ett alltför fundamentalistiskt miljötänkande ibland kan vara kontraproduktivt. Om tillväxten bromsas minskar den totala resurs som kan användas för konstruktivt miljöarbete.

Det är vår fasta övertygelse att vi kan skapa ekonomisk tillväxt, samtidigt som vi utvecklar ett uthålligt samhälle enligt kretsloppstänkande. Miljöfrämjande projekt som kräver kontinuerlig

subventionering riskerar att bli kortsiktig och målsättningen måste därför vara att rikta stöd och subventioner på lösningar som på sikt kan stå på egna ben på en konkurrensutsatt marknad.

Ett exempel på detta är att kommunerna bör se över möjligheterna att erbjuda elbilsägare laddningsstationer så att tillgången till en så basal sak som el inte påverkar valet av drivmedel negativt för elbilsmarknaden.

Det är vidare viktigt att ett landsbygdsperspektiv alltid genomsyrar kommunernas beslutsfattande, både på kort och lång sikt. Sverigedemokraterna ser därför mycket positivt på att kommuner inför en så kallad landsbygdssäkring enligt engelsk modell (rural proofing). En landsbygdssäkring är en modell för hur beslut prövas, innan de genomförs, så att de verkligen ger önskad effekt och inte påverkar landsbygden på ett negativt sätt

De viktigaste lösningarna för framtidens miljöutmaningar ligger i teknikutveckling och forskning och kommuner kan i vissa fall bidra till ett gott forskningsklimat genom att vara delaktiga i att koppla samman högre studier inom naturvetenskapliga och tekniska ämnen med näringslivet.

En av de miljöfrågor som har fått stor uppmärksamhet är utsläppen av växthusgaser som på sikt kan orsaka uppvärmning av vår jord. Detta är en global fråga, men insatser på det lokala planet är av betydelse, inte minst för att uppnå de målsättningar som vi undertecknat via internationella avtal.

Livsmedel som odlas och framställs i närområdet kan ge kostnadseffektiva miljövinster och bör då premieras vid upphandling. Andra saker som bör premieras vid upphandling av livsmedel är att produkterna är näringsriktiga, hälsosamma och framställda på ett etiskt försvarbart sätt, till exempel genom att uppfylla krav på god djuromsorg. Kött från djur som avblodats utan bedövning ska inte förekomma inom kommunens verksamheter.

Alla kommunala beslut som kan ha någon form av miljöpåverkan bör föregås av en miljöprövning. Detta kan ske med hjälp av en miljöchecklista. Riksdagen har beslutat om en storskalig satsning på vindkraft, som dessvärre påverkar kulturmiljön och landskapsbilden för människor som bor i områden där vindkraftparker etableras. Riksdagens beslut att bygga ut vindkraften, som till stor del bärs upp av stora subventioner, kan ifrågasättas nationalekonomiskt.

Även miljönyttan kan ifrågasättas då Sveriges huvudsakliga elproduktion via kärnkraft och vattenkraft redan är fri från koldioxidutsläpp. Vid uppförande av storskalig vindkraft bör stor hänsyn tas till den lokala opinionen. Idag krävs det enligt lag att kommunen tillstyrker exempelvis tillståndspliktig vindkraftsanläggning inom kommunens gränser, vilket möjliggör ett "kommunalt veto". Detta veto bör utnyttjas i fall av att kommuninvånare drabbas av sänkta värden på fastigheter som inte kompenseras av ägaren till vindkraftsparken. Olika kommuner kan ha olika förutsättningar och där naturturism är en betydande näring bör det visas särskild hänsyn. Likaså bör stor hänsyn tas till framtida markanvändningsintressen.

Sverigedemokraterna anser att kommunerna ska ha en policy för vindkraft, som tar hänsyn till kommuninvånarnas intresse och i detta sammanhang menar vi att det är rimligt med väl anpassade respektavstånd.

Enligt Naturvårdsverket finns ungefär 80 000 förorenade områden i Sverige, i typiska fall platser där det funnits bensinstationer eller kemiska industrier. Arbetet med att närmare

kartlägga och åtgärda dessa områden är eftersatt och måste ges ökad prioritet. I första hand ska den som orsakat skadan bekosta saneringen men eftersom det i många fall är omöjligt att identifiera någon som kan betala måste det allmänna vara med och ta ansvar. Sverigedemokraterna vill intensifiera detta arbete och vi anser att kommuner ska bidra genom att inventera och riskbedöma förorenade områden samt vara behjälpliga när respektive markägare upprättar och genomför saneringsplaner.

Allemansrätten är en världsunik rättighet som innebär att man under givna förutsättningar har rätt att vistas på annans mark. För många människor är detta en rättighet som är betydande för livskvaliteten. För att medborgarna inte ska missbruka denna rättighet, samtidigt som markägarna inte ska känna att dessa rättigheter utnyttjas felaktigt så att äganderätten inskränks, bör kommunen tillhandahålla information och vid behov bedriva upplysningskampanjer om vilka rättigheter och skyldigheter man har genom allemansrätten. Sådan information bör särskilt riktas till turister, hitresta bärplockare och nytillkomna invånare.

Oaktsamt och direkt brottsligt användande av fyrverkerier har blivit ett allt större problem. Därför ska kommunerna, vid behov, arbeta för att införa restriktioner för användande av fyrverkerier, med undantag för nyårsafton, valborgsmässoafton och påskafton. Maxavstånd till registrerad djuruppfödning/djurstall ska anges i de lokala ordningsföreskrifterna för användande av fyrverkeri och andra pyrotekniska varor.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Kommunen bör, för att spara energi och gynna miljön, se över möjligheten att utöka/använda fjärrvärme.
- ✘ Kommunen ska utvärdera och se över utbudet av laddningsstationer för elbilar.
- ✘ Kommunen ska tillhandahålla kompetent energirådgivning.
- ✘ Kommunen ska ha en plan för utbyggnad av ett finmaskigt nät av cykelleder.
- ✘ Kommunen ska inventera och övervaka de kemiska produkter som finns och används i kommunen.
- ✘ Kommunen ska inventera och riskbedöma förorenade områden samt vara behjälplig när markägare upprättar och genomför saneringsplaner.
- ✘ Kommunen ska eftersträva att upphandla livsmedel från närområdet i största möjliga utsträckning.
- ✘ Alla kommunala beslut bör föregås av en analys av miljöeffekter, lämpligen genom en miljöchecklista.
- ✘ Kommunen bör underlätta källsortering och återvinning så att invånarna stimuleras att ta ansvar.

- ✘ Kommunen bör använda sitt så kallade "kommunala veto" mot uppförande av storskalig vindkraft om man inte förmår lösa planeringen på ett sådant sätt att det inte påverkar enskilda kommuninvånarens livskvalitet negativt eller på annat sätt äventyrar kommunens intressen.
- ✘ Kommunen ska verka för ett respektavstånd för tillståndspliktiga vindkraftverk till närmsta tätort och planerad tätortsutbyggnad om minst 2000 m samt minst 1000 m från enskilt bostadshus.
- ✘ Kommunen ska inte finansiera eller medfinansiera elproduktion om en sådan investering inte kan återföras till kommuninvånarna ekonomiskt.
- ✘ Kommunen ska vid upphandling av livsmedel ställa krav på att produkterna är näringsriktiga, hälsosamma och framställda på ett etiskt försvarbart sätt, till exempel genom att uppfylla krav på god djurhållning. Allt kött ska komma från djur som bedövats före avblodning.
- ✘ Kommunen bör informera invånarna om gällande regelverk för allemansrätten för att skapa balans mellan kommuninvånarnas och markägarnas intressen.
- ✘ Kommunen bör ha ett program för att bekämpa invasiva arter.
- ✘ Kommunen bör uppmuntras att ursprungsmärka sina matsedlar.
- ✘ Kommunen ska landsbygdssäkra politiska beslut så att de inte påverkar landsbygden på ett negativt sätt.
- ✘ Kommunerna bör införa restriktioner för användningen av pyrotekniska varor.

15 En fungerande kommunal hyresmarknad

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

”Marknaden kan inte ensam garantera alla medborgare rätten till bostad. Stat och kommun har därför gemensamt ansvar för att förse resurssvaga grupper med ett värdigt boende.

År 2003 rådde balans på bostadsmarknaden. Följer man befolkningsökningsskurvorna ser man att Alliansens invandringspolitik orsakat dagens bostadskris. Enligt Boverket behöver det byggas fler än 88 000 bostäder årligen fram till år 2020, samtidigt som prognosen pekar på att det under 2017 kommer att påbörjas omkring 61 500 bostäder.

Ett hem är grunden för ett tryggt och välmående samhälle. Det ska finnas ett boende för alla oavsett ekonomi. Sverigedemokraterna lägger stor vikt i att barn får en stabil uppväxt, unga ges goda förutsättningar för att bo och studera och att en anpassad och trygg boendeform ges våra äldre. Bostadspolitiken ska skapa förutsättningar för människor att bo och leva i de bostadsformer som passar den egna livssituationen.”

Sverigedemokraterna vill se en utökad samordnad regional planering för att kunna möta de behov som uppstår och för att ge kommunerna ökad kompetens för bostadsplanering. I det kommer även en välplanerad infrastruktur som är nödvändig för att kombinationen mellan bostad och sysselsättning ska fungera bra. Ska man från stat, region och kommunal sida kunna planera tillsammans för bostadsbyggande, infrastruktur och kollektivtrafik, behövs regional planering. Regionen kan bidra med kompetens som kanske framför allt de mindre kommunerna har behov av. En regional översiktsplanering ska samtidigt fortfarande innebära att beslutanderätten ligger på kommunal nivå. Ett regionsövergripande organ kan ges möjligheten att planera och stärka kommunerna i arbetet med samordnad regional bostadsplanering.

Sverigedemokraterna anser att byggande på egen mark, ett bättre samarbete med kommunerna och införskaffande av befintliga bostäder är effektiva sätt att främja personaltillgången i kommun och landsting.

15.1 Trygghet och tradition i boendet

En blandning av olika boendeformer bör eftersträvas vid nybyggnation för att öka kontaktytorna mellan olika inkomstgrupper och underlätta assimilering av invandrare. I samma syfte bör en del av allmännyttans hyresbestånd kunna omvandlas till bostadsrätter om de boende så önskar.

Kommunala bostadsbolag ska ha som viktigaste uppgift att tillhandahålla hyresbostäder till rimliga priser för resurssvaga grupper. De kommunala bostadsbolagens hyresgäster ska också beredas största möjliga inflytande och ansvar över sin boendemiljö.

Sverige har en rik byggnadstradition som förtjänar att bevaras. Historiskt förankrade byggnadsmiljöer skapar hemkänsla och trygghet och har en positiv inverkan på turistnäringen. Sverigedemokraterna vill i möjligaste mån undvika förtätning av stadskärnor. Vi kan i vår omvärld se exempel på hur parker och grönområden trängs undan till förmån för nya tättliggande hus. Mot bakgrund av detta bör kommunen alltid sträva efter att, vid avyttring av tomträtter, prioritera kringområden istället för en kortsiktigt högre ersättning för innerstadsmark.

Kommunens anslag för att bevara kulturhistoriskt viktiga byggnader och miljöer ska vara generöst tilltaget. Ett sätt att värna det kulturella och estetiska arvet kan vara att införa så kallad kulturell planering, vilket är en metod sätter fokus på medborgardialog, den unika platsens förutsättningar och historia, det lokala kulturarvet och omgivande bebyggelsestruktur.

Företag som använder sig av traditionella och miljövänliga byggnadsstilar, tekniker och material ska premieras vid upphandling. Hänsyn bör även tas till nya tekniker som exempelvis modern träbyggnadsteknik för större byggnationer, vilket är både miljövänligt och kostnadseffektivt. Privatpersoner som köper tomträtter av kommunen ska kunna få rabatt på köpesumman om de förbinder sig att bygga sitt hus i traditionell och miljöanpassad stil. Byggnader med starkt symbolvärde av religiös eller annan karaktär som kraftigt avviker ifrån svensk eller västerländsk byggnadstradition ska inte få uppföras.

Sverigedemokraternas förslag:

- ✘ Delar av det kommunala hyresbeståndet ska kunna omvandlas till bostadsrätter om de boende så önskar.
- ✘ Kommunala bostadsbolag ska ha som sin viktigaste uppgift att tillhandahålla hyresbostäder av god kvalitet till rimliga hyror.
- ✘ Kommunen bör, vid avyttring prioritera tomträtter i städernas kringområden.
- ✘ Kommunens anslag för att bevara kulturhistoriskt viktiga byggnader och miljöer ska vara generöst tilltaget.
- ✘ Kommunen ska inte tillåta byggnader med starkt symbolvärde av religiös eller annan karaktär som kraftigt avviker ifrån svensk eller västerländsk byggnadstradition.
- ✘ Kommunen bör tillämpa kulturell planering med fokus på medborgardialog, byggplatsens historiska förutsättningar, det lokala kulturarvet, samt vikten av en social känsla och samhörighet.
- ✘ Kommunen ska inte tillåta att nyanlända ges förtur eller kvoterats in till bostäder genom de kommunala bostadsbolagen.
- ✘ Kommunen ska motverka all form av förtur av kommunala markanvisningar som är baserat på etnicitet eller bakgrund.
- ✘ Kommunen bör genomföra en årlig lägenhetsinventering.

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition